

Tlf: 96 26 38 00
 herning@bdo.dk
 www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
 Birk Centerpark 30
 DK-7400 Herning
 CVR-nr. 20 22 26 70

DEN JYSKE SANGSKOLE
NØRREGADE 7 D, 7400 HERNING
ÅRSRAPPORT
1. JANUAR - 31. DECEMBER 2018
20. REGNSKABSÅR

Penneo dokumentnøgle: KOAW0-DIIPP-1A8ZC-UGZPM-P308V-A7FIU

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Institutionsoplysninger	
Institutionsoplysninger.....	3
Påtegninger	
Ledespåtegning.....	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	5-7
Ledelsesberetning	
Ledelsesberetning.....	8-39
Årsregnskab 1. januar - 31. december	
Anvendt regnskabspraksis.....	40
Resultat opgørelse.....	41
Balance.....	42
Noter.....	43-47

INSTITUTIONSOPLYSNINGER

Institution	Den Jyske Sangskole Nørregade 7D 7400 Herning Telefon: +45 96 28 86 80 Hjemmeside: www.denjyskesangskole.dk E-mail: Kontor@denjyskesangskole.dk CVR-nr.: 25 61 24 85 Hjemsted: Herning Regnskabsår: 1. januar - 31. december
Bestyrelse	Lasse Buhl Jørgensen, formand Ida Ringgaard Jens Moesgård Nielsen Lars Damgaard Robert Bøgelund Vinther Lars Stentoft
Daglige ledere	Mads Bille, Kunstnerisk leder Christian Alstrup, Direktør
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Birk Centerpark 30 7400 Herning

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og den daglige ledelse har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december 2018 for Den Jyske Sangskole.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af institutionens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af institutionens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Herning, den 26. marts 2019

Daglig ledelse:

Mads Bille
Kunstnerisk leder

Christian Alstrup
Direktør

Bestyrelse:

Lasse Buhl Jørgensen
Formand

Ida Ringgaard

Jens Moesgård Nielsen

Lars Damgaard

Robert Bøgelund Vinther

Lars Stentoft

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til bestyrelsen for Den Jyske Sangskole

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Den Jyske Sangskole for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven og bekendtgørelsen nr. 1701 af 21/12 2010 for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af institutionens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af institutionens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2018 er i overensstemmelse med årsregnskabsloven og bekendtgørelsen nr. 1701 af 21/12 2010 for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af institutionen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Uden at det har påvirket vores konklusion, skal vi gøre opmærksom på, at institutionen har indarbejdet budgettal for regnskabsåret i resultatopgørelsen. Disse budgettal har ikke været underlagt revisionen.

De nøgletal, som fremgår af ledelsesberetningen, er omfattet af revisionen.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven og bekendtgørelsen nr. 1701 af 21/12 2010 for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne. Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere institutionens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere institutionen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING**Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet**

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, herunder bekendtgørelsen nr. 1701 af 21/12 2010 for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af institutionens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om institutionens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at institutionen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

Herning, den 26. marts 2019

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Henning K. Nielsen
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne9581

LEDELSESBERETNING

FORKORTELSER OG HJEMMESIDEHENVISNINGER

DJS	Den Jyske Sangskole	www.denjyskesangskole.dk
MVP	MidtVest PigeKor	www.midtvestpigeKor.dk
MVJ	MidtVest Juniorkor	www.midtvestpigeKor.dk
HKD	Herning Kirkes DrengKor	www.herningkirkesdrengKor.dk
	Sangens Hus	www.sangenshus.dk
	Syng Danmark	www.syngdanmark.dk

DEN JYSKE SANGSKOLES BESTYRELSE

I løbet af 2018 er der blevet afholdt 4 møder i sangskolens bestyrelse, som pr. 31. december 2018 bestod af

Formand:	Lasse Buhl Jørgensen , indehaver af Buhl Advice, som tilbyder rådgivning, sparring mv. til en række virksomheder og organisationer
Næstformand:	Ida Ringgaard , chefrådgiver ved Vestjysk Landboforening og repræsentant for MVP Robert Bøgelund Vinther , Studieleder ved Det Jyske Musikkonservatorium Jens Moesgård Nielsen , Sognepræst ved Herning Kirke og repræsentant for HKD Lars Stentoft , kulturdirektør Lars Damgaard , virksomhedsejer

På bestyrelsesmøder deltager desuden sangskolens ledelse:

Christian Alstrup, Direktør
Mads Bille, Kunstnerisk leder
Rikke Ramm Eberlein, Daglig Leder af sangskolens lokale/regionale aktiviteter

Derudover kan der på bestyrelsesmøder deltage udvalgte personer, afhængig af mødernes indhold og formål. Sangskolens revisor, Henning Nielsen, har deltaget i årets første møde, vedr. årsregnskab for 2017.

Sommeren 2018 stoppede Jørgen Zartow som bestyrelsesformand. I stedet er Lasse Buhl Jørgensen indtrådt som formand.

Vi har drøftet indholdet i "God Ledelse i Selvejende Kulturinstitutioner" i bestyrelsen i 2018, og besluttet

- at vedtægterne for Den Jyske Sangskole skal justeres til i forhold til "God Ledelse i Selvejende Kulturinstitutioner" i løbet af 2019.
- at såfremt Sangens Hus bliver etableret i en selvejende institution, skal vedtægterne bygges op omkring "God Ledelse i Selvejende Kulturinstitutioner" i løbet af 2019

LEDELSESBERETNING**DEN JYSKE SANGSKOLES MÅLSÆTNINGER OG VÆRDIGRUNDLAG**

Den Jyske Sangskole blev etableret 1. september 1999 og har følgende mission:

At fremme sangen i Danmark

Det er en særlig forpligtelse for Den Jyske Sangskole at undervise eleverne i Herning Kirkes Drengekor og MidtVest Pigeekor for at hjælpe korene med at indfri deres visioner.

Missionen er det sangskolen er sat i verden for, og som alle involverede i sangskolens arbejde dagligt er engageret i og arbejder med at realisere.

Vi har formuleret en "Vision 2018", som beskriver det vi ønsker at realisere for organisationen i 2018, og denne er formuleret således:

I 2018 er vi et fysisk sanghus i Herning, som rummer Sangens Hus, Den Jyske Sangskole, netværket SyngDanmark og andre sangaktører, der ønsker at fremme sangen i Danmark.

Huset er anerkendt som et kreativt, attraktivt og visionært fællesmiljø for sang, fysisk såvel som organisatorisk.

Sangens Hus

Vi har gennem et stærkt og fokuseret arbejde skabt et mærkbart løft af sangen i Danmark, der har ført til en forankring af Sangens Hus som en national institution.

Den Jyske Sangskole

Vi er anerkendt som et talentmiljø i sang på internationalt niveau.

Visionerne for såvel Den Jyske Sangskole som Sangens Hus og SyngDanmark har et fælles grundlag, fælles indsatsområder og fælles perspektiver.

LEDELSESBERETNING

Vi arbejder lokalt, regionalt, nationalt og internationalt, og har på alle områderne fokus på såvel elite- som breddearbejdet, samtidig med at arbejdet dokumenteres og deles via et videncenter.

Organisationerne hviler ligeledes på en fælles faglig baggrund, hvor nøgleordene er

- **Netværk.** Vi tror på videndeling og at vi sammen kan skabe synergi og resultater.
- **Involvering.** Vi ved, at sangen ikke kan og skal fremmes af én institution alene. Og vi ved også, at den bæredygtige forandring bedst skabes gennem reel involvering og ejerskab. Derfor er det en kerneværdi for DJS at involvere, dele og gøre opgaverne sammen.
- **Åbenhed.** Vi har intet at skjule, men masser at dele. Der er masser af viden i sangmiljøerne i Danmark, men alt for lidt delt viden. Det vil vi gerne gå i spidsen for at vise. Vores arbejde er transparent og åbent for alle, der er nysgerrige på sangens vegne.
- **Katalysator.** Vi ser os selv som en katalysator for at fremme sangen. Vi ved at sangaktørerne i Danmark gør en masse i forvejen, vil noget sammen og har et fælles mål. Vi kan være katalysator for, at vi sammen kan udnytte det store potentiale sangen har, tage et samfundsansvar og understøtte en bevægelse mod en styrket sammenhængskraft i samfundet.
- **Samarbejde.** Vi baserer vores arbejde på at gøre det sammen, og vi ønsker at være rollemodeller, når det gælder samarbejde, og evnen til at skabe et værdifuldt og meningsfuldt samarbejde.

Vi har i løbet af 2018 arbejdet med at tydeliggøre det værdigrundlag, som ligger til grund for den adfærd vi stræber efter i hverdagen. Det består af følgende

Ordentlighed

- *Vi er seriøse og professionelle i vores tilgang til musik såvel som arbejdsopgaver.*
- *Vi behandler alle respektfuldt og kan konstruktivt rumme den forskellighed vi møder.*
- *Vi giver og modtager ærlig og konstruktiv feedback.*
- *Vi har frihed under ansvar.*

Fællesskab

- *I fællesskab og samarbejde skaber vi mulighederne for og ressourcerne til udvikling af sangen.*
- *Vi skaber rammer og vilkår for, at alle kan udfolde det potentiale de har.*
- *Vi deler viden og erfaringer og lader andre få indblik i vores arbejdsmetoder og praksis.*
- *Vi har tillid til hinandens kompetencer og intentioner.*

Engagement

- *Vi engagerer os lokalt, regionalt, nationalt og internationalt for at fremme sangen.*
- *Vi vil have indflydelse musikalsk, socialt og politisk, fordi sang spiller en væsentlig og positiv rolle for dannelse og fællesskab.*
- *Vi udfordrer os selv og hinanden med nye måder at tænke på.*
- *Vi omsætter engagement til handling og refleksion til læring.*

Glæde

- *Glæden ved sangen er bærende i alt, hvad vi gør.*
- *Vi skaber et miljø, hvor talentet er vigtigt og konstant udfordres, og vi holder fast i glæden, fordi det giver talentet mening og gør det langtidsholdbart.*
- *Vi vægter arbejdsglæde og trivsel højt blandt både sangere og medarbejdere.*

LEDELSESBERETNING

ØKONOMI OG ORGANISATION

Økonomisk set har Den Jyske Sangskole i 2018 haft et år, hvor aktivitetsniveauet overordnet set har været som forventet. Overskuddet havner på lidt over 100 tkr., og det betragtes som tilfredsstillende. Overskuddet dækker over, at Den Jyske Sangskole i 2018 har dækket en investering i Sangens Hus til øget fokus på projektudvikling af. Uden dette tilskud har Sangens Hus isoleret set et negativt resultat på lidt over 400 tkr. Vi forventer, at Sangens Hus fra og med 2019 vil have et positivt resultat isoleret set. Likviditeten har været tilfredsstillende gennem hele året, og vi har med overskuddet styrket sangskolens egenkapital som forventet. Vi har et mål om at have en egenkapital, der til enhver tid udgør mindst 1 mio. kr., som et naturligt beredskab til såvel imødegåelse af eventuelt kommende udsving på indtægtssiden, som muligheden for at investere i udvikling af nye projekter. Det har særligt i 2018 vist sig at være et relevant beredskab at have.

I 2017 blev vi stillet i udsigt, at Sangens Hus ville blive indstillet til en ny bevilling fra og med 1. april 2018 til og med 31. marts 2023. Primo juni 2018 blev denne bevilling godkendt af et enigt Folketingets Finansudvalg. Det var en stor lettelse, og fjernede samtidigt en stor økonomisk risiko for sangskolen. Bestyrelsen havde i 2017 besluttet at fortsætte udviklingen af Sangens Hus med den eksisterende bemanning, til trods for at der ikke lå nogen garanti for en ny bevilling. Det viste sig - heldigvis - at bestyrelsens beslutning blev understøttet af den nye bevilling, og vores træk på egenkapitalen kunne derfor stort set fjernes.

Sangskolen nyder godt af, at vi i 2018 har kunnet agere på flerårige aftaler omkring finansieringen, herunder;

- Med **Herning Kommune** skal det årlige tilskud på ca. 1.800 tkr. til Den Jyske Sangskole godkendes årligt, og vi fornemmer at der er stor tillid og opbakning til institutionen og de resultater, som vi skaber og de ydelser vi leverer.
- I årene 2017 - 2019 er der indgået en 3-årig aftale med **Ole Kirks Fond** på 2.250 tkr. årligt til Den Jyske Sangskole - fortrinsvist øremærket til undervisning og udvikling af kor og korsangerne i Herning Kirkes Drengkor og MidtVest Pigekor. Herunder bliver midlerne anvendt til investeringer i nye undervisningsmetoder og udvikling af nye sangprojekter bl.a. til stimulering af fødekæden til korene og generelt et sangløft til børn og unge. Det er en stor glæde, at sangskolen på denne måde kan være med til at føre fondens ønsker ud i livet. Vi bestræber os på løbende at have en god og konstruktiv dialog med Ole Kirks Fond og på den måde sikre, at sangskolens fokus og aktiviteter lever op til fondens forventninger.
- Med **Kulturministeriet** er der for perioden 1. april 2018 - 31. marts 2023 aftalt en årlig bevilling på 1.960 tkr. til etablering af Sangens Hus via aktudlodningsmidler
- Med **Kulturministeriet/staten** er der for årene 2019 og 2020 bevilget 1.000 tkr. til videreudvikling af Sangens Hus via Finansloven
- Med **Kulturministeriet** er der årligt en bevilling på lidt over 400 tkr. til Den Jyske Sangskole ifm. overgangsordningen på Finansloven (de tidlige amtsmidler)
- Fra **Nordea Fonden** er der til projekt Sangglad bevilget godt 16 mio. kr. ud af et samlet budget på ca. 22 mio. kr. Projektet løber i perioden 2016 - 2021.
- Med **A.P. Møller Fonden** (Folkeskoledonationen) er der indgået en aftale om bevilling på ca. 7 mio. kr. til projekt "Sang, Bevægelse og Læring", som løber i perioden 2016 - 2020.
- Med **TrygFonden** er der indgået en aftale om bevilling på 2.860 tkr. til projekt "Sangfællesskaber for alle" i perioden 2018 - 2021 og med en mulighed for yderligere 3.900 tkr. til en etape 2 af projektet
- Med **EGE-fonden** har vi gennem mange år haft et fortrinligt samarbejde. Fonden støtter sangskolens arbejde med 300 tkr. i 2018, og vi er glade for at fonden på den måde ønsker at bakke op omkring vores talentudvikling af lokale sangtalenter, samt udviklingen af kulturen i Herning og omegn.

LEDELSESBERETNING

Ovennævnte giver et solidt fundament og muligheden for at fokusere vores kræfter mod at udvikle sangskolens aktiviteter yderligere.

Vi står således godt funderet, og især den nye 5-årige bevilling, samt den 2-årige bevilling på Finansloven, til Sangens Hus har skabt ro til fokus i organisationen. Organisationen har det generelt godt. Vi oplever generelt større og større søgning til opslåede stillinger og der er i høj grad tale om et stærkt engagement i organisationen. Vi har dog udfordringer med at tiltrække tilstrækkeligt kvalificerede sangkonsulenter landet over. Ikke på grund af manglende interesse, men fordi de kompetencer og erfaringer vi har brug for, ikke i tilstrækkelig grad er til stede. Begrebet sangkonsulenter er forholdsvis nyt, og vi vil fremover øge investeringen i at vi selv opkvalificerer nye sangkonsulenter gennem et internt uddannelsesforløb.

Vi har i organisationen haft megen fokus på udvikling af ny vision og strategi for såvel Den Jyske Sangskole som Sangens Hus. Status for visionsprocessen i Den Jyske Sangskole er, at vi forventer denne afsluttet i 1. halvår 2019, hvorefter vi har nye pejlemærker for de næste 4 år i arbejdet med korene, sangerne og breddearbejdet lokalt og regionalt.

Status for Sangens Hus ved udgangen af 2018 er, at målaftalen med Kulturministeriet for de næste 5 år formentlig kun mangler en officiel godkendelse inden den er helt på plads. Vi forventer det kommer på plads i 1. kvartal 2019.

SyngDanmark netværket har udviklet sig flot, og der er flere nye sangkraftcentre, der banker på døren for at blive en del af det nationale netværk for sangkraftcentre. Det forventes, at netværket i januar 2019 har vedtaget en række vedtægtsændringer, der åbner op for nye sangkraftcentre i netværket.

På administrationssiden har vi i årets løb fået opgraderet vores organisation, så vi er rustet til at kunne håndtere de udfordringer som det bl.a. er at styre en projektorganisation som Sangens Hus. Vi er momsregistreret nu på 4. år, og har efterhånden fået bygget viden og kompetencerne omkring dette op i administrationen. Udfordringerne omkring budgetopfølgning i de mange projekter, der afvikles løbende, har imidlertid vist sig så omfattende, at vi har besluttet os for et nyt økonomisystem. Vi satte processen i gang ultimo 2018 og forventer at have et nyt økonomisystem på plads omkring 1. april 2019. Dette system skal især forenkle vores økonomiske projektstyring og -opfølgning, og gøre det mere enkelt og gennemsigtigt for de projektansvarlige løbende at sikre, at projekterne økonomisk er på rette spor.

Vi oplever, at vi har et tæt og tillidsfuldt samarbejde med Herning Kommune - både på politisk niveau og ind i de forskellige forvaltninger. Og vi gør hvad vi kan for at understøtte Herning Kommunes overordnede målsætning om "her er alle muligheder åbne". At befinde sig i Herning Kommune er ensbetydende med, at der stort set overalt er mere fokus på muligheder end begrænsninger, og det vil vi gerne med udviklingen af sangskolen forsøge at understøtte. Naturligvis med fokus på sang og hvad sang og bevægelse kan gøre, især når det gælder børn og unge.

LEDELSESBERETNING

I årets løb har vi udvidet samarbejdet med Herning Kommune således, at vi ved udgangen af 2018 bl.a. samarbejder omkring følgende aktiviteter

- **Lokaler.** Vi har centralt i Herning fået stillet knap 1.000 kvm. gratis til rådighed, med bl.a. 6 undervisningslokaler, 2 korlokaler/-sale, et hygge-/opholdsrum til sangerne, et køkken samt kontorer til de fastansatte.
- **Talentklasser.** Her er kommunens mangeårige idrætstalentklasser blevet udvidet med sang- og musikelever, og er dermed den første kommune i Danmark hvor såvel idræts- som musiktalenter er samlet i et fælles talentudviklingsmiljø
- **Kulturspirene.** Her deltager Herning Kommune sammen med 6 andre Midt- og vestjyske kommuner i et projekt, hvor det er målet stimulere børns nysgerrighed efter kulturoplevelser og lyst til selv at blive udøvere ved at fremme deres kreativitet og bevidsthed om kunst og kultur.
- **Julekoncerten.** Her deltager ca. 500 børn fra 18 folkeskoler i kommunen. Heri indgår også et tæt samarbejde med musiklærere på de enkelte skoler.
- **Børnehavekoncerten.** Her indgår ca. 400 børn fra 14 daginstitutioner i en koncert i Herning Kongrescenter, som et led i at skabe en rød tråd for sangen i Herning - fra barn til voksen - og styrke den generelle sangglæde
- **Sang, bevægelse og læring.** Herning Kommune er projektejer og den Jyske Sangskole projektleder og samarbejdspartner omkring opkvalificering af 300 musiklærere i ca. 20 kommuners folkeskoler spredt ud over Danmark.
- **Udvikling af sang- og musikstrategi** for børn i Herning Kommune. Vi samarbejder om at skabe en fælles strategi for, at der generelt i Herning Kommune etableres et tydeligt sang- og musikspor fra dagplejere og daginstitutioner til folkeskolen og talentklasserne.
 - o 1 alt 25 dagplejere har gennemgået en opkvalificering til at kunne fremstå som sang-dagplejere
 - o 2 vuggestuer er i fuld gang med at etablere sig som sang-vuggestuer
 - o 5 daginstitutioner er i fuld gang med at etablere sig som sang-børnehaver
 - o 4 folkeskoler er i gang med at etablere sig med en tydelig sang- og musikprofil

De fast tilknyttede medarbejdere/personer på sangskolen pr. 31. december 2018:

1	Andrea Krüger Holm	Sangkonsulent
2	Ane Moesgaard Hølmkær	Juniorunderviser i hørelære
3	Anja Haven	Sangkonsulent
4	Anne-Grethe Holm	Bogholder
5	Anna Vladimirovna Zaabalawi	Sangkonsulent
6	Anne Märcher	Kommunikationsansvarlig
7	Anne Sophie Parbo	Underviser på Talentklasse
8	Astrid Steen Noringriis	Sangkonsulent
9	Berit Pihl Mogensen	Sangpædagog, MGK-koordinator
10	Benedikte Storm Aa	Sangkonsulent
11	Bente Bliksted	Dirigent MidtVest Børnekor og MidtVest Juniorkor, sangkonsulent
12	Celina Holmlykke	Juniorunderviser i hørelære, piccoline
13	Christian Alstrup	Direktør for Den Jyske Sangskole og Sangens Hus
14	Christian Steen Noringriis	Sangkonsulent
15	Christine Dueholm	Underviser på Talentklasse og Sangkonsulent
16	Christina Schultze	Dirigentsassistent børnekoret og Juniorkoret, Juniorunderviser i hørelære
17	Ditte Andersen	Korproducent og Projektmedarbejder

LEDELSESBERETNING

18	Ditte-Maria Otte Mølgaard	Underviser i Solosang
19	Dorte Bille	Korchef MVP, Dirigent MidtVest Pigekor
20	Elena Mogensen	Klaverunderviser
21	Elisabetta Eliseo	Klaver- og MGK-underviser
22	Emil Gryesten Jensen	Klaverunderviser
23	Eunjin Ko Dey	Klaverunderviser og akkompagnatør for MidtVest Pigekor
24	Heidi Høyer	Sangkonsulent
25	Heidi Kudahl Sørensen	Projektleder, Udviklingschef Sangens Hus
26	Helle Ohrt	Projektmedarbejder
27	Ida Björg Leisin	Sangkonsulent
28	Jens Krogsgaard	Sangpædagog
29	Julie Mølhøve	Piccoline
30	Julie Kold Vilstrup	Sangpædagog og sangkonsulent
31	Julie Brøsen Schmidt	Klaverunderviser og -koordinator og akkompagnatør for MidtVest Børnekor og MidtVest Juniorkor
32	Karina Hørlyk	Sangkonsulent
33	Katharina Spenner	Flexjobber kontorassistent
34	Katrine Høgenhaug Bæk	Projektleder
35	Kirstine Skovbo Bunk	Juniorunderviser i hørelære
36	Kristine Eiler Ernst	Sangkonsulent
37	Kristine Thastum	Sangkonsulent
38	Laura Flensted-Jensen	Faglig Leder, Sangkonsulent, Projektleder og Talentklasse-koordinator
39	Laurits Halling	Juniorunderviser i hørelære
40	Line Meilby Østergaard Madsen	Juniorunderviser i hørelære
41	Lise Munck-Alstrup	Sangkonsulent
42	Lise Bech Bendix	Sangkonsulent
43	Lise Bonde Christensen	Kontorassistent og korproducent
44	Lotte Gilbert Langseth	Sangkonsulent
45	Mads Bille	Kunstnerisk leder af Den Jyske Sangskole og Sangens Hus
46	Malene Mailand	Sangkonsulent
47	Maria Simonsen	Sangkonsulent
48	Max Jalk	Sangkonsulent
49	Merete Abrahamsen	Sangkonsulent
50	Mette Thue	Projektleder, kommunikationsmedarbejder
51	Mikkel Lyrsholt	Juniorunderviser i hørelære, piccoline
52	Nanna Lærke	Sangkonsulent
53	Poul Teddy Rasmussen	Sangpædagog
54	Rasmus Steenberg	Sangkonsulent og underviser på Talentklasse
55	Rie Damgaard Swartz	Bogholder og skolesekretær
56	Rikke Ramm Eberlein	Daglig leder af Den Jyske Sangskole og korproducent

LEDELSESBERETNING

57	Rikke Wegner Fyrst	Sangkonsulent
58	Rosita Jensen	Klaverunderviser
59	Signe Højmark Thaarup	Sangkonsulent
60	Siri Myggen	Sangkonsulent
61	Stine Aya Schweitz	Kommunikationsmedarbejder
62	Stine Bundoline Dam Pedersen	Sangkonsulent
63	Stine Isaksen	Kommunikationsmedarbejder Videncentret
64	Thomas Larsen Späth	Projektleder
65	Tina Vestergaard	Sangkonsulent
66	Tinne Lund	Sangkonsulent
67	Trine Marott	Sangkonsulent
68	Ulla Christensen	Sangkonsulent

På kommunikationssiden har vi en samarbejdsaftale med kommunikationsbureauet Have Kommunikation. Aftalen omfatter dels løbende sparring og rådgivning, dels konkret assistance vedr. større nationale kommunikationsopgaver inden for Sangens Hus. Dette samarbejde fungerer meget tilfredsstillende - Have Kommunikation har dels en særdeles stor faglighed og viden omkring kultur og medier, og dels et imponerende netværk og gennemslagskraft omkring nyheder og etablering af samarbejder.

DEN JYSKE SANGSKOLE - LOKALE OG REGIONALE AKTIVITETER**UNDERVISNING**

På undervisningssiden er der blevet arbejdet målrettet indenfor såvel sang-, hørelære og klaverundervisningen. Der er nu fast tilknyttet en gennemgående stemmeopvarmer for MidtVest Børnekor og MidtVest Juniorkor, så der nu er en rød tråd i den måde, der arbejdes med stemmebevidsthed på fra MidtVest Børnekor og op til MidtVest Pige kor. Stemmeopvarmeren indgår i en tæt dialog med dirigenterne.

Vores sangpædagog-team består fremdeles af 5 sanglærere - alle med hver sin profil og alle med konservatoriebaggrund og stor undervisningserfaring.

Vi har en meget velfungerende faggruppe af klaverundervisere hvilket betyder, at vi kan tilbyde korsangerne klaverundervisning på et højt niveau, med konservatorieuddannede undervisere og med en rød tråd i sammenhæng til solosangundervisningen, korprøverne, koncerterne og hørelæreundervisningen. I foråret 2018 havde vi igen 6 klaver-elever til prøve i ABRSM (Associated Board of the Royal School of Music) og de klarede prøverne meget flot. Associated Board of the Royal School of Music er et internationalt anerkendt undervisningssystem med klare, konkrete rammer, niveauer og læringsmål. Systemet er udbredt i næsten 100 lande i verden og indebærer bl.a. eksamination af ABRSM akkrediterede censorer, der garanterer et højt, internationalt sammenligneligt niveau. Vi arbejder løbende med at evaluere og justere læreplanerne for klaverundervisningen på DJS, og har i år justeret, så det spiller bedre sammen med ABRSM-prøverne. Derudover har vi indført et større fokus på kvaliteten og musikaliteten.

I januar 2010 indgik Den Jyske Sangskole og Holstebro Musikskole en samarbejdsaftale, således at Sangskolen nu er filial for klassisk sang under MGK på Holstebro Musikskole. Den Jyske Sangskole har i 2018 i alt 9 elever på klassisk sang MGK fordelt på alle tre årgange. For korene på sangskolen har vi med MGK-miljøet fået etableret rollemodeller for, hvordan korsangerne kan videreudvikle deres sangtalent indenfor klassisk sang.

LEDELSESBERETNING

Klaverundervisningen tilbydes i fleksibelt og udbytterigt samarbejde med FOF, Herning. Dette samarbejde gør, at korsangerne er sikret klaverundervisning med den samme kontingentbetaling som i musikskoleregiet. Klaverunderviserne er formelt ansat af FOF, Herning, men det er sangskolen, der varetager rekruttering undervisere, skemalægning, kontakt med elever og forældre, udvikling af undervisningen og den daglige ledelse.

I 2018 varetages hørrelæreundervisningen af 7 juniorundervisere, som under supervision af Bente Bliksted gennemfører undervisningen af de 70 sangere fra HKD og MVJ. Form og indhold på juniorunderviserforløbet har fundet sin form. I 2018 blev der sat et nyt initiativ i gang, som skal sikre, at metoderne til at arbejde med stoffet bliver samlet i et dokument, som hele tiden udvikles af juniorunderviserne. Vi mærker tydeligt, at oplæringen af nye juniorundervisere går nemmere og nemmere, da der hele tiden er fokus på at systematisere de erfaringer de og vi får fra år til år. Effekten af undervisningens kvalitet kan måles direkte i arbejdet i korene, idet sangerne nu er klædt meget bedre på mht. teoretiske færdigheder.

Tiltaget med Juniorunderviserne har allerede vakt stor interesse udenfor Den Jyske Sangskole, og vi bliver ofte bedt om at fortælle om hvorfor og hvordan vi tilrettelægger undervisningen her på stedet. Vi ser også selv et stort potentiale i at videreudvikler dette koncept til andre områder, og det har været omdrejningspunktet i arbejdet med vores nye vision i år.

Der arbejdes hele tiden på at sikre deling af den genererede viden omkring den enkelte sangers musikalske potentiale i forhold til de musikalske opgaver, der skal løftes i korene.

I sommeren og efteråret 2018 har vi igen haft et godt samarbejde med IT Relation, Herning omkring uddannelse af kommende medarbejdere i IT Relations 3 måneders KAPOW Academy-forløb. En af vores sangkonsulenter har haft 2 forskellige hold med 12-16 kursister pr. hold. Hvert hold har modtaget 3 gange workshops af ca. 2 timers varighed uden pauser. KAPOW-forløbet indeholder fokuspunkter som Service, DNA, Superhelt, No-Problem-tilgang samt mere it-teknisk træning. Formålet med selve Academy-forløbet for IT Relation var at rekruttere egne folk i de værdier og strategier, som IT Relation stræber efter. De 3 sangworkshops formål var at teste og udvikle den enkelte kursist i præsentationsteknik, fremlæggelse, parathed, styrke teamsamarbejdet mv.

MISSION OG VISION FOR TILKNYTTEDE KOR

Såvel MidtVest Pigekor som Herning Kirkes Drengekor arbejder strategisk og har defineret såvel visioner som konkrete handlingsplaner for korene. Der arbejdes på at skabe en rød tråd for sangere i Herning fra børnehaver op til optagelsesprøven til konservatoriet eller andre uddannelsesmuligheder med sang som mulighed.

MIDTVEST PIGEKOR

Her arbejdes der videre med følgende vision:

Vision

MidtVest Pigekor vil udfordre grænserne for hvordan kormusik skabes og opleves.

Visionen skal realiseres på baggrund af den grundlæggende mission for korene, nemlig

Mission

- At give særligt talentfulde piger muligheden for at dyrke sang på det højeste mulige niveau
- At etablere en musikalsk fødekæde indenfor sang - specielt til musikkonservatorier.

LEDELSESBERETNING

2018 har været et meget koncertaktivt år for alle MidtVest Pige-korene. Vi er nået meget bredt ud med vores musik, hvilket kan ses af aktivitetsoversigten længere nede i dokumentet. Det har blandt andet haft den effekt, at de koncerter, der har været afholdt i Herning, har haft meget stor tilstrømning. Vi ligger på grænsen af at sprænge rammerne med hensyn til publikum.

Det har ført til overvejelser i korudvalg og blandt dirigenter og producenter om koncertformer og koncertformater, og det er vi klar til at se nærmere på i 2019.

Turneer

MidtVest Pige-kor (MVP) har været på Danmarkstur til Fyn i maj 2018, hvor der var blevet etableret kontakt til det nystiftede sangkraftcenter i Svendborg.

I oktober 2018 turnerede MVP i St. Johns i Canada, hvor der blev gennemført en lang række meget forskellige koncerter i Newfoundland og hvor samarbejdet med kororganisationen Shalloway Youth Choir blev etableret. Desuden medvirkede MidtVest Juniorkor i forbindelse med den årlige børnekorsdag i Tivoli i juni 2018.

Korudvikling

Der har været gennemført to inspirationsture i 2018, hvor dirigenterne for MVB, MVJ og MVP har besøgt DR-kormiljøet og Sankt Annæ Gymnasium med henblik på inspiration til arbejdet i pige-korssøjlen. Desuden har MidtVest Pige-kor indledt et samarbejde med dirigent og undervisningslektor Astrid Vang-Pedersen (APV). Formålet med dette samarbejde er, at korene får inspiration til at folde visionen om det koriske udtryk endnu mere ud. Samarbejdet i 2018 foldede sig ud i forbindelse med MVP's turne til Canada, hvor APV bragte en ny energi og inspiration til det musikalske udtryk. Vi udbygger i 2019, så metodikken breder sig til alle korene i MidtVest Pige-korene.

Frivillige omkring korene

I 2018 er der sket en markant udvikling i forhold til forældreengagementet. MVJ-sangernes forældre er blevet en del af de hjælpere, der serverer i MCH og dermed er med til at generere en større økonomi til korenes arbejde. Der er en god procentdel af forældrene, som her byder ind og det er et skridt opad i forhold til at føle engagement og medejerskab til arbejdet omkring korene.

HERNING KIRKES DRENGEKOR

Korudvalget for Herning Kirkes Drengekor arbejder ud fra følgende vision op til og med 2018:

Missionen for Herning Kirkes Drengekor er *at udføre kirkelig korsang på et højt niveau gennem gudstjenester og koncerter med forankring i kirkeårets gang og den lutherske gudstjeneste.*

Drengekoret synger året rundt til alle højmesser og søndagsgudstjenester i Herning Kirke, og indfrier på den måde til stadighed korets mission.

LEDELSESBERETNING

November 2018 til januar 2019 har været præget af samtaler og processer med fokus på, parallelt med de kunstneriske ambitioner, at udvikle Herning Kirkes Drengekor med medlemmer til morgendagens ledere. Vi udvikler rammer, indhold og en rød tråd, som begynder med at bevidstgøre børnene i 3. klasse om deres ansvar for sig selv og for gruppen. Vi udvikler et musikalsk spor og et dannelsestema som hinandens forudsætninger.

I forlængelse af de seneste års intense travlhed i drengekoret havde vi tænkt at vi i 2018 ville have et år, som var mere præget af organisatorisk afklaring og forberedelse af generationsskiftet med ny dirigent for Herning Kirkes Drengekor end koncertplaner for drengekoret. I løbet af sommeren 2018 blev det imidlertid klart, at Herning Kirkes Drengekor fungerer bedst, hvis koret til stadighed har store, ambitiøse mål. Uden disse mål søger sangerne andre steder hen. Ledelsens behov for ro til organisatorisk udvikling må ikke influere på korets aktivitetsniveau. Vi valgte derfor, med kort frist at sige ja til invitationen til at deltage i store koncerter i Odense Koncerthus, Odeon, i slutningen af august, og at gennemføre flere, store koncerter i 2. del af 2018. Desuden planlægger vi nu ambitiøse koncertrejser i Østrig i efteråret 2019 og til Sydafrika i 2020, samt indspilning af musik til diverse digitale platforme i maj 2019.

På længere sigt vil Herning Kirkes Drengekor og MidtVest Pige Korenes fortsatte fokus på deres arbejde medføre en styrkelse af korenes musikalske og læringsmæssige niveau. Det understøtter målet om, at korene udover at levere overbevisende musikalske resultater, også understøtter et nationalt ønske om mere målrettet talentudvikling indenfor sang.

AKTIVITETER FOR MIDTVEST PIGE KORENE OG HERNING KIRKES DRENGEKOR

Oversigt over koncerter og aktiviteter for korene i 2018

Udover nedenstående koncerter synger Herning Kirkes Drengekor til gudstjenesterne i Herning Kirke. Koret er delt i hold A og B, som gør tjeneste på skift. På de store kirkefester (1. søndag i advent, juleaften, Påske, kirkens konfirmationer, Kristi Himmelfart, Pinse, Alle Helgen samt ved 3-4 konfirmationer) synger hele koret.

Som en rygrad i Den Jyske Sangskoles sangfaglige arbejde med korene ligger de månedlige værkstedskoncerter, hvor solister i alle aldre fra korene har mulighed for at stille op som solister 5 gange i løbet af et år.

19-01-2018	HKD	Hotel Eyde, Herning koncert for bl.a. Lars Seier Christensen
05-02-2018	MVP	Intern koncert i Herning Valgmenighedskirke
05-02-2018	MVJ	Kyndelmissegudstjeneste i Herning Kirke
02-03-2018	MVP	Masterclass-åbningskoncert med Walter Thompson
03-03-2018	MVB	Morgensang på Herning Bibliotek med Erik Sommer
04-03-2018	MVP	Koncert i Silkeborg Kirke
08-03-2018	MVJ	To konfirmationsgudstjenester i Gjellerup Valgmenighedskirke
13-03-2018	HKD	Østergårds Hotel, Herning. Koncert for Spar Nord
18-03-2018	MVP	Maria Bebudelsesgudstjeneste i Herning Kirke
24-03-2018	MVP	Koncert i Hornslet Kirke
25-03-2018	MVJ	Konfirmationsgudstjeneste i Herning Valgmenighedskirke
01-04-2018	HKD	Herning Kirke. Påskehøjmesse med Per Skrivners musik
12-04-2018	MVP	Synge til Danske Bibliotekers årsmøde sammen med HKD
12-04-2018	MVJ	Koncert for DDS (De Danske Sprogcentre) på Munkebjerg i Vejle
13-04-2018	HKD	Herning Kirke koncert, dirigent Chr. Robinson, Cambridge
14-04-2018	MVP	Fælles koncert med Dopplers i Herning Valgmenighedskirke
18-04-2018	MVB	Folk og røvere i Kardemomme by med band i Herning Valgmenighedskirke

LEDELSESBERETNING

03-05-2018	HKD	HEART Museum. Koncert for internationalt journalistkorps ved Verdensmesterskab i Ishockey
04-05-2018	HKD	Boxen, Herning synger nationalsangen ved Verdensmesterskaber i Ishockey, Danmark-Tyskland
06-05-2018	HKD	Bregnet Kirke koncert
10-05-2018	HKD	Herning Kirke, Kr. Himmelfarts højmesse med musik af Bo Gunge
20-05-2018	HKD	Herning Kirke, Pinsehøjmesse med musik af John Høybye
23-05-2018	HKD	Engelsholm Højskole koncert
25-05-2018	MVJ	Medvirke i værkstedsconcert i Herning Kirke
26-05-2018	MVP	Danmarkstur til Fyn - Koncert i Vejstrup Valgmenighedskirke
27-05-2018	MVP	Danmarkstur til Fyn - Koncert i Brahetrolleborg Kirke
27-05-2018	MVP	Danmarkstur til Fyn - Koncert i Odense Domkirke
31-05-2018	HKD	4. Sangfest - med HKD, MVP og 150 korsangere
05-06-2018	MVP	Koncert i Jelling Kirke
09-06-2018	MVJ	Synge ved Børnekordage i Tivoli på Plænen i Tivoli, København
13-06-2018	MVP/MVJ/MVB	Fælles sommerkoncert med MidtVest Pige Korene
23-06-2018	MVP	Koncert sammen med Piedmont East Bay Childrens Choir (USA) i Herning Kirke
26-06-2018	HKD	Herning Kirke koncert
28-06-2018	HKD	Brahetrolleborg Kirke, Fyn koncert
13-08-2018	MVP	Koncert sammen med Hail Mary the Queen Childrens Choir (Filippinerne) i Herning Valgmenighedskirke
25-08-2018	MVP	Optræden i forbindelse med Stafet for Livet på Herning Stadion
31-08-2018	HKD/MVP/MVJ	Odeon, koncerthuset i Odense. Dansk førsteopførelse af Leonard Bernsteins MASS med bl.a. soprannerne fra HKD og MVP, Odense Symfoniorkester, solister, et rockband, en dansegruppe. To drenge fra HKD, Nicolas Stagstrup og Anishan Ravichandran er solister sammen med bl.a. Magnus Igilius. Dirigent David Firmann, England.
01-09-2018	HKD /MVP	Gentagelse af koncerten 31.8. Koncerterne fik P2 Prisen.
15-09-2018	MVP	Medvirke ved gudstjeneste i Vestervig Kirke
22-09-2018	HKD	Odd Fellow Logen koncert med HKD mandsgruppe.
23-09-2018	MVP	Høstgudstjenester i Herning og Gjellerup Valgmenighedskirker
01-10-2018	HKD	Aarhus Musikhus. To drengesopraner (Nicolas Stagstrup og Anishan Ravichandran synger på skift i alt 10 koncerter, hvor de er solister med Aarhus Symfoniorkester i Lord of The Rings, hvor filmen blev afspillet mens musikken spillede.
07-10-2018	MVP	Koncert i Nykøbing Mors Kirke
08-10-2018	MVP	Koncert i Herning Valgmenighedskirke
10-10-2018	MVB	Kig-og-lyt-koncert i Herning Kirke
11-10-2018	MVP	8 dages turne til St. Johns, New Foundland, Canada, med 7 koncerter
16-10-2018	MVB	Lanterneoptog gennem byen som åbning af Kultur i Mørket
29-10-2018	MVP	Syng Dansk-koncert på Herning Gymnasium
03-11-2018	MVP	Mozarts Requiem koncert i Struer Kirke
04-11-2018	MVP	Mozarts Requiem koncert i Herning Kirke
07-11-2018	MVP	Koncert i Isenvad Kirke
10-11-2018	HKD	Hotel Eyde, koncert, Henny Rønnow 80 år

LEDELSESBERETNING

25-11-2018	HKD	Aars Kirke koncert
02-12-2018	MVP	Julekoncert i Ikast Kirke
02-12-2018	HKD	Herning Kirke Højmesse 1. søndag i advent med musik af bl.a. John Frandsen
02-12-2018	HKD	Herning Kirke Før Juletræet Tændes, med Ensemble MidtVest
03-12-2018	MVB	Julekoncert på Herning Sygehus
04-12-2018	HKD	Aarhus Domkirke Händels Messias med Skt. Clemens Drengekor, Ensemble MidtVest og solister. Dirigent Carsten Seyer
05-12-2018	HKD	Herning Kirke, gentagelse af koncerten 4.12
05-12-2018	MVJ	Julekoncert i Væggerskilde Kirke
06-12-2018	HKD	Hoptrup Kirke koncert
08-12-2018	MVP	Julekoncert i Herning Valgmenighedskirke
09-12-2018	MVP	Julekoncert i Ansager Kirke
09-12-2018	MVP	Synge til julegilde hos Bitten Damgaard
09-12-2018	HKD	Grædstrup Kirke koncert
16-12-2018	HKD / MVP	Fælles julekoncerter i Herning Kirke
17-12-2018	MVB / MVJ	To fælles julekoncerter på Parkskolen
24-12-2018	HKD	To juleaftensgudstjenester i Herning Kirke
24-12-2018	MVP	Juleaftensgudstjeneste i Herning Kirke

Drengeskoret har i 2018 desuden fået undervisning af den engelske dirigent Christopher Robinson, Cambridge og den engelske sangunderviser David Lowe.

Hvis ikke andet er anført, er korene dirigeret af følgende dirigenter:

- MidtVest Børnekore: Bente Bliksted
- MidtVest Juniorkor: Bente Bliksted
- MidtVest Pigekor: Dorte Bille
- Herning Kirkes Drengekor: Mads Bille og Morten Bunk

De almindelige og ugentlige korprøver, ekstra korprøver, gudstjenester er ikke taget med i oversigten. Korene har hver især følgende korprøver:

Kor	Antal korprøver pr. uge	I alt timer pr. uge
MidtVest Børnekore (3. klasse)	2	2
MidtVest Juniorkor (4.-6. klasse)	2	3
MidtVest Pigekor (7. klasse til ca. 25 år)	2	3
Forskolen til Herning Kirkes Drengekor (3. klasse)	2	2, 25 timer
Herning Kirkes Drengekor	2	3

MASTERCLASS I UNGE STEMME 2018

Den Jyske Sangskoles 15. Masterclass i Unge Stemmer fandt sted 2. - 4. marts 2018 med temaet *Tradition og Fornyelse*. Masterclassen er kendetegnet ved indhold af høj faglig kvalitet, workshops i flere sideløbende spor, dialog- og netværksmøder. Hvilket bl.a. ses gennem et bredt felt af både nationale og internationale undervisere. I år deltog bl.a. arrangør og komponist Erik Sommer, dirigent Walter Thompson (USA), Lektor Kirsten Nielsen, Siri Myggen og Andrea Krüger Holm m.fl. Målgruppen er alle, der underviser børn og unge i solosang og korsang.

LEDELSESBERETNING

Deltagere:

Masterclass 2018 havde 44 betalende deltagere fra hele landet (36 i 2017) - organister, korledere, sanglærere, sangstuderende, sangkonsulenter og musiklærere fra folkeskolen. Der deltog derudover 2 studerende fra DJM, og 2 studerende fra DKDM. Yderligere deltog en hel del børn og unge fra Den Jyske Sangskole: 7 solosangelever, børnekoret, juniorkoret og MidtVest Pigeor. I alt involverede weekenden på denne måde over 100 medvirkende.

I 2018 oplevede vi en stigning i antal betalende kursister fra 36 i 2017 til 44 i 2018. Ligesom de tidligere år, har vi ikke et entydigt billede af, hvad årsagen er til udsvinget i antallet af kursister. Der deltog dog en gruppe på 8 sangkonsulenter, som er en ny målgruppe for Masterclass'en, og som i år bidrog væsentligt til deltagerantallet.

Indhold:

Fredag åbnede Masterclassen med velkomst af Mads Bille, og herefter fik Kristoffer F. Thorning introduceret og arbejdet med begrebet Brain Breaks i korarbejdet. Efter aftensmad præsenterede Walter Thompson konceptet Soundpainting ved en koncert med MidtVest Pigeor i Herning Valgmenighedskirke.

Lørdag startede med fælles krops- og stemmeopvarmning inden fælles offentlig morgensang på Herning Bibliotek med Erik Sommer og Børnekoret - og en masse forældre. Herefter modtog 7 unge sangelever i alderen 13-22 år undervisning i solosang, hvor operasanger Lars Møller underviste i teknik og interpretation, mens der blev arbejdet i tre forskellige spor med hhv. Kirsten Nielsen, Walther Thompson og Erik Sommer. I løbet af eftermiddagen var der også mulighed for solosangsundervisning for kursisterne. Dagen blev rundet af med tips og tricks til at samle fokus og fastholde koncentrationen i undervisningssituationer ved Kristoffer F. Thorning.

Søndag blev der arbejdet med Kernestemmen ved Andrea Krüger Holm, og herefter afholdt Siri Myggen en workshop om den personlig stemme i koret. Sideløbende var der mulighed for solosang til kursisterne. Efter en fælles evaluering sluttede Masterclassen af med en fælles debat omkring traditioner og fornyelse indenfor børnesangs-området., faciliteret af kunstnerisk leder Mads Bille og medvirken af en lang række af underviserne.

Lokale samarbejdspartnere:

- Masterclassen involverer følgende faste, lokale samarbejdspartnere og leverandører:
- Hotel Eyde (overnatninger + festmiddag)
- Hotel Corona (overnatninger)
- Herning Bibliotek (Morgensang)
- Valgmenighedskirken (koncert)
- Herning Musikskole (lokaler)
- Aarhus Musik (nodeforretning, der laver fast nodeudstilling og salg til kursister på Sangskolen)
- Madheksen (lokalt cateringfirma) og Lagkagehuset (sandwich)
- Strandbygaard Grafisk

Evaluering

Den efterfølgende interne evaluering var meget positiv, bl.a. med stor ros til organisering, forplejning og fagligt indhold. Masterclass 2018 introducerede en ny struktur for dagen med forskellige spor, og mulighed for fordybelse i et enkelt emne. Denne forandring blev meget positivt modtaget. Det samme var gældende for det nye tiltag med mulighed for solosangsundervisning.

Et punkt til forbedring er at nytænke masterclass begrebet. Vi konkluderede derfor, at der er behov for fremover blot at kalde weekenden for UNGE STEMME, da vores koncept dels er workshops - dels er masterclass - dels er undervisning - og rigtig meget er dialog og netværk. Vi tror på, at vi ved at fjerne ordet "Masterclass" kan tiltrække nye kursister, forhåbentligt uden at miste andre.

LEDELSESBERETNING

LOKALE OG REGIONALE PROJEKTER

En væsentlig del af aktiviteterne på Den Jyske Sangskole er udvikling og gennemførelsen af sangprojekter i Herning Kommune.

I 2015 blev der lagt et solidt grundlag for at udvikle en egentlig sang og musikprofil blandt institutioner og skoler i Herning kommune. I samarbejde med Skoleforvaltningen i Herning Kommune (Center for Børn og Læring - CBL) er vi stadig i gang med at udvikle og konkretisere indhold til sang- og musikprofiler i hhv. dagplejere, daginstitutioner, folkeskoler og på Herning Gymnasium - og mere bredt med Herning Synger. DJS er projektleder på samtlige sang- og musikprofilprojekter, mens CBL er projektejer (med undtagelse af projektet med Herning Gymnasium, Kulturspirerne og Herning Synger).

Projekterne kan blive en milepæl i forhold til ambitionen om at skabe kvalitative tiltag indenfor sang i alle mål- og aldersgrupper i Herning Kommune - til stor inspiration for andre kommuner.

Nedenfor findes en status på de væsentligste sang-projekter pr. 31. december 2018.

BØRNEHAVEKONCERTEN OG FAMILIEJULEKONCERTEN I HERNING

I april 2017 blev der for første gang afholdt en stor, offentlig korkoncert i Herning Kongrescenter med 365 børn fra ni børnehaver i Herning Kommune.

I maj 2018 blev koncerten gentaget med stor succes, idet de musikalske og praktiske erfaringer fra den første koncert, blev samlet sammen og brugt til at gøre årets koncert endnu bedre. I skrivende stund over pædagoger fra de institutioner, som skal deltage i koncerten i 2019 og de to sangkonsulenter Stine Bundoline Dam Pedersen og Julie Kold Vilstrup på Den Jyske Sangskole sammen for at få repertoiret til koncerten i foråret 2019 på plads.

Der er således allerede skabt en solid musikalsk tradition, der vil sikre, at der er en klar rød tråd for sangen i Herning Kommune som kan være et afsæt for at styrke sangglæden i de kommende generationer.

Koncerten er ligesom FAMILIEJULEKONCERTEN et resultat af et velfungerende samarbejdet mellem Den Jyske Sangskole, Herning Musikskole og Center for Børn & Læring ved Herning Kommune.

FAMILIEJULEKONCERTEN 2018 var den 38. i rækken - en solid musikalsk tradition, som hele tiden udvikler sig. I 2018 var Bente Bliksted fra Den Jyske Sangskole ved roret som syngemester for korene og for dele af selve koncerten.

Fakta:

Børnehavekoncerten 2018 havde deltagere af 385 børn fra 14 institutioner og med 1.008 publikummer. Familiejulekoncerten 2018 havde deltagelse af 359 korsangere fra 16 skoler og med 1.191 publikummer.

KULTURSPIRERNE

Alle syv kommuner bag kulturaftalen (Herning, Ikast-Brande, Holstebro, Skive, Ringkøbing, Lemvig og Struer) er med i det regionale projekt der startede i 2016 med mindst én daginstitution (børnehave). Den Jyske Sangskole er projektejer og de deltagende samarbejdspartnere i projektet er:

- Ikast-Brande Musikskole
- Det Kgl. Teaters Balletskole i Holstebro
- Herning Billedskole
- Operaen i Midten
- Tryllestaven Tarm

Målet med projekt "Kulturspirerne" er at pirre børns nysgerrighed efter kulturoplevelser og lyst til selv at blive udøvere ved at fremme deres kreativitet og bevidsthed om kunst og kultur. Samtidig styrkes børnenes evne til at udtrykke sig med stemme, krop, instrumenter og billeder. Børnene opnår basiskundskaber indenfor forskellige kunstneriske felter og oplever, hvordan kunstarterne spiller sammen. Projektet vil være med til at belyse, hvilken betydning det tidlige møde med kunsten har for børns udvikling og hvilke modeller og metoder, der virker.

LEDELSESBERETNING

Den primære målgruppe er førskolebørn i alderen 2,9 til 5,3 år. Projektet ønsker at møde daginstitutionernes efterspørgsel og ønske om samarbejde med kulturinstitutioner.

Ved udgangen af 2018 var status følgende i projekt "Kulturspirene":

- Der er afholdt 2 x 3 kursusdage for pædagoger i efteråret 2018
- Der deltager 10 børnehaver i Kulturspirene i skoleåret 2018/19
- Kulturspirekonsulenterne har afholdt ca. halvdelen af de institutionsbesøg, der er planlagt i skoleåret 2018/19, og følger planen
- Vi er under budget og har derfor valgt i 2019 at prioritere ekstra midler til at markedsføre den digitale værktøjskasse, vi lavede i 2018.
- Der har været udskiftning blandt Kulturspirekonsulenterne (på DJS, Herning Billedskole, Operaen i Midten og Ikast-Brande Musikskole), men alle kulturinstitutioner har lavet en god overlevering til deres nye konsulenter, sådan at vi i samarbejdet har fået alle godt i gang med opgaverne uden at gå på kompromis med kvaliteten af produktet.

Kulturaftalen, som Kulturspirene indgår i, er blevet forlænget med 1 år, og vi forlænger derfor tilsvarende projektet med et ekstra år i 2019/20. Vi afventer endelig godkendelse af Kulturaftalen, før vi kan igangsætte rekrutteringen af børnehaver til skoleåret 2019/20. En del af de nuværende børnehaver ønsker at forlænge deres deltagelse med yderligere et år, og vi har to nye børnehaver på venteliste. Derfor forventer vi, ikke at få problemer med at rekruttere børnehaver til de 9 pladser, der er i projektet til det kommende år.

Fakta:

Der er i gennemsnit 4 pædagoger og 20 børn i hver af de 10 daginstitutioner som deltager i skoleåret 2018/19.

TALENTKLASSER I HERNING

De musiske talentklasser er et tiltag i samarbejde mellem Herning Kommune, Herning Musikskole og Den Jyske Sangskole. Eleverne har deres almindelige skolegang på Skolen på Sønderager sammen med ca. 20 idrætstalenter. Som en del af skoledagen får de morgenundervisning tre gange 2 timer om ugen i fagene musikorientering, brugsklaver, SSB (Sang, spil og bevægelse) og et forløb i juniorledelse for den ældste årgang. Undervisningen foregår på Herning Musikskole eller DJS, som også varetager undervisningen. Ud over projektlederen, er der i 2018 ansat 3 undervisere til projektet. Ud over morgenundervisningen, laver talenteleverne flere koncerter årligt - både som solister og i forskellige ensembler (kor, bands, SSB, mv.).

Projektet er finansieret af Herning Kommune, og der er bevilget 2,2 mio. kr. gældende for perioden 2014-2019. I 2018 ansøgte vi om midler til fortsættelse af projektet, og fik bevilget 458.000 kr. årligt de kommende år. Alle eleverne har gennemgået en optagelsesprøve, hvor Den Jyske Sangskole og Herning Musikskole i samarbejde har vurderet elevernes egnethed. Forud for optagelsesprøverne har elevernes solistunderviser udarbejdet en indstilling.

I 2018 er der i alt 20 elever fordelt på

- 12 sangere fra Den Jyske Sangskole
- 7 elever fra Herning Musikskole
- 1 enkelt teaterlev fra SPLYF/Team Teatret.

I januar 2018 var der i alt 9 ansøgere til den kommende årgang 2018 - 5 fra DJS og 4 fra Herning Musikskole.

LEDELSESBERETNING

Af nye tiltag i projektet fra 2018 kan nævnes:

- Ny ansøgning og ny bevilling fra Herning Kommune
- Årlige samtaler med hver enkelt elev og alle morgenunderviserne, hvor der sættes fokus på elevens trivsel og faglige udvikling
- Elevernes forskellige kompetencer bruges bevidst i morgenundervisningen
- Eleverne får mere og mere ansvar for planlægningen og udførelsen af arrangementer. Derved får de indsigt i og erfaring med alt det der skal gøres, for at et arrangement lykkes. Fx snakke med pedel, booker lokaler, lave program, flytte instrumenter, lave indbydelser, mv.
- Fælles arbejdsdag med undervisere fra de 2 steder, med fokus på videndeling og metodeudvikling.
- I løbet af 2018 besluttede byrådet i Herning at man vil bygge en helt ny skole i Holing til talentklasserne. Skolen skal indrettes så den både giver gode rammer til sports eleverne og til de musiske elever.

HERNING SYNGER

Formålet med Herning Synger er at styrke sangen i Herning Kommune gennem en strategi om at skabe et netværk, der gennem fælles tiltag og ved at styrke kendskabet til hinanden også kan styrke de enkelte lokale sanginitiativer.

Den Jyske Sangskole ser det som en forpligtelse og et strategisk vigtigt indsatsområde at sætte fokus på at styrke sangen i Herning gennem en lokal, netværksbaseret indsats. Indsatsen lægger sig op ad Sangens Hus' arbejde med at støtte dannelsen af lokale sangcentre rundt om i landet. Herigennem har vi fået øjnene op for, at der er et behov for en styrket, organiseret breddeindsats også i Herning. Selvom sangskolen er initiativtager til projektet og fungerer som projektejer, skal projektet bæres i fællesskab med øvrige, lokale sangaktører.

Herning Synger afholdte i januar 2018 sit andet visionsmøde, hvor retningen blev sat for de kommende tre år med fokus på to strategiske udviklingsområder og to konkrete årlige begivenheder:

- Indsats for foryngelse af korene og øvrigt sangliv - rekruttering af unge sangere
- Understøttelse af udvikling af nye dirigenter (til alle genrer af kor)
- Engagement i Herning Kommunes årlige kulturfestival gennem et fællessangsarrangement
- Årlig korevent med inspiration til korarbejdet

I foråret 2018 ansøgte vi samtidig Kultursamarbejdets projektpulje og fik bevilget 67.500 kr. til udvikling af Herning Synger. I dette projekt indgår ovenstående fokusområder, konkretiseret i en række forskellige tiltag. De to største tiltag er 1) et tæt samarbejde med koret Herning Korforening, som vi laver et fælles pilotprojekt med, hvor vi afprøver forskellige korformater og tiltag for at tiltrække nye, yngre korsangere, og 2) et stort fællessangsarrangement under kulturfestivalen 2019 med konceptet Beer Choir.

Styregruppen, som blev etableret i 2017, er fortsat i 2018 med få udskiftninger.

SANGENS HUS - DE NATIONALE PROJEKTER

I 2013 bevilgede et enigt finansudvalg i Folketinget Den Jyske Sangskole 9 mio. kr. over 4½ år til projekt "Etablering af Sangens Hus", fordelt med 1 mio. kr. i 2013 og 2 mio. kr. i hvert af årene 2014-2017.

I 2018 bevilgede et enigt finansudvalg i Folketinget Den Jyske Sangskole 1.960 tkr. årligt i perioden 1. april 2018 - 31. marts 2023 til projekt "Videreudvikling af Sangens Hus". I tillæg til dette blev der i Finansloven for 2019 bevilget yderligere 1 mio.kr. til videreudvikling af Sangens Hus for såvel 2019 som 2020.

LEDELSESBERETNING

Aktivitetsniveauet i 2018 er økonomisk set faldet med ca. 1 mio. kr. i forhold til 2017. Dette dækker over, at projektet ”Etablering af Sangkraftcentre i Danmark” - med et årligt aktivitetsniveau på ca. 2 mio. kr. - stoppede i 2017, og der har ikke været tilsvarende vækst i øvrige aktiviteter. Vi havde forventet en større aktivitet på såvel ”Sang, Bevægelse og Læring” som ”Sangglad”, men en række af aktiviteterne i disse projekter er blevet fordelt over en længere periode. Der er dog tale om et tilfredsstillende aktivitetsniveau, og vi forventer et aktivitetsniveau i de kommende år på mindst tilsvarende som i 2018. Vi har i 2018 investeret i øget fokus på nye udviklingsprojekter, og det forventer vi vil kunne mærkes i form af flere finansierede projekter i de kommende år. Således er der isoleret set et negativt resultat på lidt over 400 tkr. i 2018, hvilket primært skyldes denne investering i udviklingsprojekterne, og investeringen dækkes ind af et tilskud fra Den Jyske Sangskole.

Vi forventer, at 2019 bliver det sidste år, hvor Sangens Hus formelt set er et projekt i den selvejende institution ”Den Jyske Sangskole”. Fra og med 2020 forventes det, at Sangens Hus etableres som en selvstændig selvejende institution. Der er i 2018 blevet udarbejdet et oplæg til en sådan adskillelse, og dette oplæg er ved udgangen af 2018 midt i en høringsperiode, der forventes afsluttet marts 2019, hvorefter Den Jyske Sangskoles bestyrelse i samarbejde med Sangens Hus Advisory Board udarbejder et konkret oplæg til hvordan den nye konstruktion skal se ud - fra og med 1. januar 2020. I denne model arbejdes der med at vedtægterne for Sangens Hus bliver udarbejdet med afsæt i ”God Ledelse i Selvejende Kulturinstitutioner”.

Sangens Hus’ indsatsområder

Med etablering af Sangens Hus har sangen en strukturel ramme og et energifyldt og handlekraftigt samlingspunkt for flere forskelligartede sangaktiviteter, hvis mål er at styrke dansk sangkultur i hele landet. Sangens Hus sætter fokus på følgende opgaver:

- **Sangkraftcentre**

Et væsentligt element af Sangens Hus er de sangkraftcentre, som med solid støtte fra Det Obelske Familiefond er etableret rundt i hele landet. Sangkraftcentrene understøtter en ny søjle i dansk musikliv med en fælles vision om, hvordan vi kan udvikle sangen for både bredden og eliten, og herunder fremme en fødekæde til sanglivet i Danmark. Under navnet SyngDanmark vil netværket af kraftcentre skabe langtidsholdbare organisationer og miljøer, der kan understøtte og professionalisere det arbejde med sangen, som ellers ofte bliver overladt til lokale ildsjæle. For at sikre sangkraftcentrenes langtidsholdbarhed vil netværket i Sangens Hus samarbejde om at understøtte og udvikle miljøerne på parametre, som inkluderer alt fra det kunstneriske niveau til markedsføring, ledelse og økonomi.

- **Talentudvikling**

Udover at styrke talentudviklingen for sang hos børn og unge, vil Sangens Hus bidrage til at styrke fødekæden til de sanglige uddannelser på konservatorier, universiteter og professionshøjskoler, samt skabe en international platform for videndeling af alle aspekter vedrørende udvikling af unge sangere.

- **Videns- og udviklingscenter for sang**

Med etablering og udvikling af et videns- og udviklingscenter for sangen i Danmark vil Sangens Hus kortlægge og kommunikere best & next practice indenfor sang og deltage i debatten om sangens rolle både nationalt og internationalt.

LEDELSESBERETNING

- **Sangprojekter**

Et væsentligt område for Sangens Hus er at være katalysator for et tværgående samarbejde om generering, udvikling og implementering af sangprojekter. Vi ved, at der er brug for et øget samarbejde på tværs af sangens mange aktører, og vi ved også, at der kan findes finansiering og politisk opbakning, hvis vi evner at samarbejde om de rigtige projekter. Der er mange intentioner om samarbejde og videndeling, men ofte strander de på spørgsmålene om, hvem der gør hvad og hvordan det skal gøres. Med Sangens Hus har vi et samarbejdsforum, hvor ressourcer og kompetencer åbner nye muligheder for at gennemføre sangprojekter i samarbejde mellem sangaktører i Danmark.

SANGENS HUS - ÅRET, DER ER GÅET

Siden bevillingen til etablering af Sangens Hus i 2013 er der sket rigtig meget. Vi er nået langt og er løbende blevet bekræftet i det store potentiale, der ligger i at fremme sangen i Danmark.

Vi er meget fortrøstningsfulde med fremtiden. I 2014 var vores fokus at få skabt et stærkt fundament i og omkring Sangens Hus. Fokus for 2015 var at få udviklet og finansieret en række projekter, der helt konkret kan skabe synlige resultater. For 2016 har fokus været at skabe synlige resultater og mærkbar forandring gennem de finansierede projekter, således at Sangens Hus - i samarbejde med en lang række nationale organisationer og institutioner - i 2017, hvor den oprindelige bevilling gik til, har skabt så mærkbare og holdbare resultater for sangen, at Sangens Hus er kommet for at blive, og kan gøre sig fortjent til en fortsat opbakning fra staten. Det lykkedes, og med en ny 5-årig bevilling fra aktudlodningsmidlerne og en særlig bevilling på finansloven for 2019 og 2020 har vi opnået et særdeles stærkt signal fra staten, hvilket fortsat har afgørende betydning for gennemslagskraften vedr. Sangens Hus. Og en afgørende forudsætning for, at de større fonde i Danmark tilsvarende støtter op økonomisk om initiativerne fra Sangens Hus.

SANGENS HUS KONFERENCE 26. JANUAR 2018

I januar 2018 mødtes 68 nationale sang-aktører til den femte Sangens Hus konference. Konferencen, som igen i 2018 blev afholdt på Hindsgavl Slot, markerede afslutningen på første bevillingsperiode fra KUM: Etablering af Sangens Hus, 2013-2017. Det blev markeret i formiddagens program med punktet "På hvilke måder har samarbejdet i Sangens Hus skabt et løft af sangen i Danmark?"

Her tog Sangens Hus for en sjælden gangs skyld ordet for en længere bemærkning. Vi har fokus på at afholde involverende konferencer, hvor alle deltagere har mulighed for at være aktive i dialogbaserede workshops, og i formiddagens program havde vi sammensat en stor, billed- og videobaseret præsentation, som en visualisering af de mange resultater, Sangens Hus og mange samarbejdende aktører har skabt gennem arbejdet og samarbejdet i Sangens Hus de første 4½ år.

Over middag vendte vi blikket mod fremtiden i fem visions-workshops, som hver satte fokus på et udviklingsområde for Sangens Hus. For hver workshop var en eller flere gæster inviteret til at åbne processen med fem minutters oplæg. De fem workshops havde overskrifterne:

1. På hvilke områder er der så skabt bedre forhold for sangkunsten via talentudvikling i Danmark, når vi mødes i 2022?
2. Hvordan sikrer vi udvikling af de rette kompetencer indenfor korleder, sang-underviser og -konsulentfeltet?
3. Hvor skal vi hen med fællessang og hvordan kan sang skabe fællesskab på tværs af samfundsmæssige skillelinjer?
4. Hvor skal vi hen med sangfaglighed som en del af andre fagligheder - hvordan får vi fx mere sang i pædagogisk- og omsorgsarbejde?
5. Hvor skal vi hen med sangledelse, organisation og frivillighed - hvordan udvikler vi kompetencerne til at løfte og drive opgaverne?

LEDELSESBERETNING

Konklusioner og pointer fra de fem workshops blev indsamlet med henblik på at Sangens Hus' Advisory Board skulle arbejde videre med at formulere konkrete ideer og indsatsområder for Sangens Hus ud fra det, konferencedeltagerne havde bidraget med.

Sangens Hus' Advisory Board

I 2018 er der blevet afholdt 2 møder i Sangens Hus' Advisory Board (SHAB), som har til opgave at være rådgivere og sparringspartner til udviklingen af Sangens Hus, herunder at prioritere blandt de mange mulige sangtiltag og -projekter.

Det er særdeles værdifuldt for ledelsen og projektledelsen at have denne adgang til beslutningstagere på tværs af sangaktørerne i Danmark, og vi fornemmer, at der er stor interesse i at byde ind i samarbejdet.

I løbet af 2018 er der sket følgende ændringer i SHAB;

- *Karen Johansen*, indtræder i stedet for *Gertrud Garcia* som repræsentant for Danmarks Musiklærerforening
- *DMKL* og *DAMUSA* er fusioneret, og derfor udtræder *Nina Ulf Jørgensen*, hvorimod *Julie Heebøll Klausen* fortsætter som repræsentant for den nye organisation Danske Musik- og Kulturskoler.

LEDELSESBERETNING

Sammensætning af Sangens Hus' Advisory Board pr. 31. december 2018.

Organisation	Navn	Rolle
Efterskolerne	Andreas Vind	Forstander Brøruphus Efterskole
Folkehøjskolernes forening	Stig Kaufmanas (Rasmus Skov Borring)	Underviser, Den Rytmske Højskole. Best.medlem FFD (Projektleder, Folkehøjskolernes Forening i Danmark)
Kirkemusikskolerne	Ole Brinth (Hans Chr. Hein)	Rektor, kirkemusikskolen Sjælland og Vestervig (Rektor, kirkemusikskolen Løgumkloster)
Konservatorier	Bebiane Bøje (Jim Daus Hjernøe)	Docent i rytmsk sang, Det Jyske Musikkonservatorium (Professor i korledelse, Det Jyske Musikkonservatorium)
Konservatorier	Claus Skjold-Larsen	Rektor Syddansk Musikkonservatorium og skuespillerskole
Danske Musik- og Kulturskoler	Julie Heebøll Clausen	Leder af Kulturskolen Skanderborg, medlem af forretningsudvalg af Danske Musik- og Kulturskoler
Danmarks Musiklærerforening	Karen Johansen	Formand for musiklærerforeningen
Skt. Annæ Gymnasium	Karen-Maria Baun	Sang- og musiklærer, Skt. Annæ Gymnasium
DR-korene	Karen Skriver (Susanne Wendt)	Producent for DR Kor og Orkestre (Dirigent og korskoledere for DR Korskolen)
Læreruddannelsens Musiklærerforening	Jesper Juellund Jensen	Formand for den nationale faggruppe for musik i læreruddannelsen Lektor, ph.d., Professionshøjskolen Metropol
Dansk Vokalforening	Malene Bichel	Formand for Dansk Vokalforening
Danske kororganisationer	Lisbeth Gråkjær	Formand kor72
Have Kommunikation	Christian Have	Kreativ direktør
Den Jyske Opera	Lene Juul Langballe	Formidlingsansvarlig, Den Jyske Opera
Sangkraftcentrene	Edna Rasmussen Jacob Heide Madsen	Administrativ leder, Haderslev Sangakademi Administrativ Leder, Roskilde Synger

LEDELSESBERETNING

Oversigt Bevilgede projekter i Sangens Hus pr. 31. december 2018

Siden åbningen i 2014 af Sangens Hus har vi oversteget vores egne forventninger til udvikling og finansiering nye projekter. Der er således pr. 31. december 2018 finansieret nye projekter, der samlet set har medført et aktivitetsniveau i Sangens Hus for samlet set 43,5 mio. kr.

Projekt	Beløb	Bevilget fra	Bevilget til
Sangkraftcentre i Danmark	6.000	Det Obelske Familiefond	Den fortsatte udvikling af de 10 sangkraftcentre, med fokus på kommunal forankring, kunstnerisk kvalitet og videndeling.
Reformationsjubilæet	100 250 300	Kirkeministeriet Kirkeministeriet Egenbetaling fra aftagere	Forundersøgelse "Hovedprojekt - Reformationsjubilæet 1517-2017 med fokus på sang".
Sang som inklusion	500	Lions Club	Forundersøgelse til hvordan sang kan anvendes som inklusion af diagnosticerede og socialt udsatte børn
EMU - sangbidraget	488	Undervisningsministeriet	Produktion og formidling af læringsaktiviteter på EMU portalen
Sang, Bevægelse og Læring	7.300 760	A.P. Møller Fonden Egenbetaling fra 19 kommuner	Opkvalificering af musiklærere i folkeskolen
De Fire Vinde	89 50 50 50	Huskunstnerordningen Statens Kunstfond Frederiksbergfonden Frederiksberg Kommune	Undervisningsforløb i musik og dansk for 4. kl. elever på Frederiksberg i et samarbejde mellem Folkeskole, Metropol og Det Kongelige Danske Musikkonservatorium
Livsmester – med Dansk Folkehjælp	270	TrygFonden	Aktivering og forbedring af livsvilkårene for socialt udsatte børn i alderen 8-14 år ved at sikre en øget inklusion i foreningslivet, der omhandler henholdsvis sport, musik, drama og natur. Sangens Hus er i første omgang med i henholdsvis Herning og Roskilde.
Mesterens værksted	20 50 50	Statens Kunstfond Augustinus Fonden Statens Kunstfond	Synliggørelse og dokumentation af hvordan sangundervisning af børn kan finde sted – med udgangspunkt i metoder og pædagogiske tilgange, der udspringer fra tidl. docent Margrethe Enevold. Udarbejdelse af undervisningsmateriale i "Hvordan arbejder man med unge mandsstemmer" – sangpædagogisk materiale i samarbejdet Karen-Maria Baun og Svend Prytz – Sankt Annæ Gymnasium.
Forstærket nordisk samarbejde omkring sang	22 30	Nordisk Kulturfond Kulturkontakt Nord	Forprojekt, 2-dages seminar hvor repræsentanter fra Se, N, DK drøfter muligheder for fælles samarbejde.
SangGlad	16.122 7.157	Nordea-fonden Egenbetaling fra daginstitutioner	Glade og kreative børneliv gennem etablering af 100 certificerede Sangprofilbørnehaver i hele Danmark. Herunder certificeringsordning og udvikling af sangapp målrettet pædagoger, børn og forældre
De Fire Vinde II	142 12 10 40 40 75	Huskunstnerordningen Gentofte Kommune Frederiksberg Kommune Statens Kunstfond Oticon Fonden Statens Kunstfond	Undervisningsforløb i musik og dansk for 4. kl. elever i 3 dele af landet (Gentofte/Frederiksberg, Thisted, Esbjerg) i et samarbejde mellem Folkeskole, Læreruddannelsen og konservatorier.
Fællessang og Fællesskab	25 20 10	Statens Kunstfond Augustinus Fonden N.F.S Grundtvigs Fond	Udgivelse af en bog – en antologi, der afdækker forskellige aspekter af sangens fællesskabsdannende karakter.

LEDELSESBERETNING

Unge Nordiske Stemmer	50	Nordisk Kulturfond	Projekt til etablering af samarbejde med nordiske partnere som indsamling og formidling af praktikerbaseret viden og arbejdet med unge stemmer
Korstævne for unge Mandssangere 2017	125 34	Statens Kunstfond Egenbetaling	I samarbejde med Sankt Annæ Gymnasium afvikles 'Korstævne for unge mandssangere' Sankt Annæ Gymnasium den 24.-26. marts 2017. Fokus er at styrke og udvikle de mange talentfulde drenge- og mandssangere, samt workshop for dirigenter og sangpædagoger omkring arbejdet med overgangsstemmer og unge mandsstemmer.
Korstævne for unge Mandssangere 2019	50 50 75	Statens Kunstfond Augustinus Fonden Statens Kunstfond "Talentpulje"	I samarbejde med Sankt Annæ Gymnasium og Assens Sangkraftcenter afvikles 'Korstævne for unge mandssangere' i Assens marts/april 2019. Fokus er at styrke og udvikle de mange talentfulde drenge- og mandssangere, samt workshop for dirigenter og sangpædagoger omkring arbejdet med overgangsstemmer og unge mandsstemmer.
Sangfællesskaber for alle	2.860	TrygFonden	Projektet går ud på at skabe sangfællesskaber, hvor ny- og gammeldanskere mødes - netop der hvor nydanskerne er - fx på Lærdansk. De skal synge og lære hinanden at kende igennem sang. Projektet rummer opkvalificering af frivillige korledere, som kan overtage ledelsen og oplære nye korledere, så sangfællesskabet fortsætter efter projektperioden
Bog – "Vise og Sang". Fortællinger om Dansk sanghistorie	50 50 50 20	Statens Kunstfond Brebølfonden Aage og Johanne Louis Hansens f. Augustinus Fonden	Udgivelse af bog fra Sangens Hus og Videncentret om Dansk Sanghistorie.
Håndbog – "Glade stemmer i grundskolen"	40	Statens Kunstfond	Korte cases om Sang, Bevægelse og Læring i hverdag og praksis, indeholde såvel proces, metode og mål, målrettet musiklærere og andre med interesse i musik i grundskolen.
Genforening 100 Års fejring	480	Kulturministeriet	I forbindelse med Genforeningen 2020 skal der udvikles og afvikles en række sangaktiviteter og – events, som synliggør genforeningen op til og i forbindelse med fejringen. Herunder en stor Sangerfest på Skamlingsbanken (Kolding) i sommeren 2020
	43.966	Heraf 7.951 i forventet egenbetaling fra kommuner, daginstitutioner og aftagere	

Sangprojekter - en kort status

SANG, BEVÆGELSE OG LÆRING

Projektet kører fortsat med 20 kommuner, som hver især bidrager til finansieringen. Projektet har gennemført opkvalificering af 170 musiklærere, og i skoleåret 2017/18 er i alt 78 musiklærere i gang med et opkvalificeringsforløb. Herudover 23 deltagere på vejlederuddannelsen.

SANGGLAD 2018

Projektet er i fremdrift og modtager fortsat megen positiv feedback fra deltagende institutioner.

Nationalt Center for Skoleforskning (NCS) udgav i marts måned den første evaluering, som peger på et ambitiøst projekt, i god fremdrift, med gode resultater og fortsat efterspørgsel. Evalueringen var samtidig en milepæl for eventuel fortsættelse eller terminering af projektet, og det blev således godkendt til fortsættelse i henhold til projektbeskrivelsen.

LEDELSESBERETNING

Børnehaver i projektet: 74 (4 nye opstartes januar 2019)
Heraf certificerede: 39 (yderligere 35 certificeres i 2019)
I 2019 optages yderligere: 32 institutioner
I alt slut 2019: 110 institutioner
I 2018 deltog lige knap 5.000 (4.920) børn aktivt i projektet og ca. 470 pædagogisk ansatte.

Omkring 30 sangkonsulenter bidrager til den pædagogiske opkvalificering i hele landet. Som noget nyt, er en del af disse sangkonsulenter frikøbt fra musikskoler, og indsatsen lokalt koordineret med samme.

Sangglad-app'en er fortsat under udvikling, og vi har således accepteret ca. 1 års forsinkelse, til gengæld for at nå det ønskede høje niveau på det musikalske indhold.

GENFORENINGEN 2020

Sangens Hus medvirker i 6 underprojekter som rulles ud i efteråret 2019/foråret 2020:

- Læringsmaterialer til skoler og ungdomsuddannelser, Skolekoncerter, Fællessangskoncerter/foredrag, Podcast, CD-indspilning og Sangerfest på Skamlingsbanken.
- I samarbejde med Genforeningssekretariatet, SyngDanmark - især Haderslev-Sønderborg og Esbjerg, Historiecenter Tønder, Sønderjyllands Symfoniorkester, Levende Musik i Skolen, Syddanske Kommuner, Golden Days, en række professionelle musikere og videnspersoner.
- I alt kommer projektet til at berøre mere 1.000 aktivt udøvende og formidlende aktører, og forventes at nå titusindvis af mennesker i hele landet.
- Samlet budget på knap 1,8 mio. kr.
- SLKS har bidraget med ca. 1/3 af finansiering 480 tkr., Grænseforeningen har bidraget med 100 tkr. mens resten forventes dækket gennem fondsmidler og salg af aktiviteter.

SANGFÆLLESSKABER FOR ALLE

I 2018 var det en dejlig nyhed, at TrygFonden sagde ja-tak til at støtte projekt "Sangfællesskaber for alle" - et projekt, som Sangens Hus har udviklet i samarbejde med Lær-Dansk og SyngDanmark.

Forberedelserne til Sangfællesskaber for alle er forløbet fint. Der er afholdt opstartsmøder, rekrutteret og valgt 10 frivillige sangledere igennem optagelsesprøver. Heraf har de 5 rødder andre steder end Danmark. Sanglederne får en fritidsuddannelse, der dygtiggør dem i at lede fællessang, og giver til gengæld deres gode energi som frivillige sangledere lokalt. De skal være med til at skabe fællesskaber gennem sang med opstart først i det nye år i hhv. Aarhus, Odense og Herning. Den første weekendworkshop i fritidsuddannelsen for frivillige sangledere er planlagt og afholdes 12.-13. januar 2019 i Sangens Hus.

VIDENCENTER FOR SANG

Videncenter for sang arbejder på at indsamle og bearbejde viden om sang, som formidles og anvendes både internt i Sangens Hus' projektorganisation og eksternt til at oplyse om og styrke sangen i Danmark.

I 2018 har Videncenter for sang internt i Sangens Hus understøttet dels:

Projektudvikling ved at indhente viden til udvikling og ansøgninger og understøtte planlægningen af indsatsen i de enkelte projekter - fx i forbindelse med Sangfællesskaber for alle, dels:

Implementering og Evaluering primært ved formidling (fx mediekontakt - TV Midtvest om Sangglad), sparring på evalueringsindsatser og planer samt lettere evalueringsopgaver: Indsamling af data og afrapportering i fx Sangglad og Sang, Bevægelse og Læring.

Eksternt har videncenteret formidlet viden om sang til primært tre målgrupper: Almindelige borgere, sangfagligt bagland og beslutningstagere i fonde og det politiske system. Videncenter for sang udgav først på året antologien "Fællessang og fællesskab", som henvender sig til den interesserede læser og derfor er relevant for alle målgrupper. Med afsæt i denne er Videncenter for sang blevet interviewet i P1 morgen, P4 Midtvest og TV Midtvest. Derudover har den fået god respons fra politikere og affødt invitationer til at holde en række foredrag.

LEDELSESBERETNING

Videncenter for sang har derudover produceret og medvirket i artikler - både på egen hjemmeside og i en række medier fra Kristeligt Dagblad til Herning Folkeblad. I samarbejde med Aarhus festuge har Videncenteret endvidere produceret en podcast, som er tilgængelig for alle. Derudover har videncenteret bidraget med viden ind i det politiske system - fx i forbindelse med et nyt musikudspil fra Dansk Folkeparti, som vil afsætte 100 mio. kr. ekstra til musikområdet - jf. DF: Musik skal nå alle

TALENTUDVIKLING

Foregår hovedsageligt gennem sangkraftcentrenes arbejde med de lokalt tilknyttede elitekor.

Ved en række af sangkraftcentrene videreudvikles talentarbejdet med særlige muligheder for uddannelse af unge dirigenter og musikforståelse. Flere steder styrkes kontakten til kommuner og skoler gennem en vifte af samarbejder, og et enkelt sted er der etableret musikke klasser i et samarbejde mellem musikskole, sangskole og kommune.

Korstævne for unge mandssangere blev afholdt på Skt. Annæ Gymnasium med omkring 100 unge mænd fra en række drenge- mandskor, og stævnet afholdes igen i 2019, denne gang i Herning.

Stævnets formål er dobbelt: Dels skal de unge mandssangere, som netop er i færd med at lære at synge med deres 'nye' stemmer, møde ligesindede og opleve, at det er muligt at fortsætte det musikalske arbejde på højt niveau, selvom stemmen er under ombygning. Og dels skal korledere, sangpædagoger og andre fagfolk have mulighed for at udveksle erfaringer, overvære undervisning og lære af eksperterne, hvordan de kan hjælpe deres unge sangere igennem overgangen fra drengesopran til mandssanger, og dermed forhåbentlig minimere det tab af talentmasse, som mange kæmper med.

SANGKRAFTCENTRENE I DANMARK, SYNGDANMARK - STATUS

SyngDanmark-netværket er samarbejdet mellem de ti sangkraftcentre i Danmark. Sangkraftcentrene og netværket har i det forgangne år vist sin bæredygtighed, idet bevillingen fra DOF sluttede i august 2017, mens omsætningen set på tværs af centrene er stort set uændret.

Sangkraftcentrene har det godt, og der er en stadig mere positiv udvikling i alle miljøerne om end den indbyrdes forskel i både profil og økonomi forstærkes. Samtlige sangkraftcentre har fortsat kommunale bevillinger og tydelige lokale samarbejder fx med skoler, børnehaver, andre kor, kirker mv. Elitemiljøerne er generelt i vækst både kvalitativt og kvantitativt og der er flere steder formelle samarbejder mellem de forskellige miljøer, bl.a. med fokus på klassisk sang og dirigent/ledelsesfunktionerne. Ifølge rektor på Syddansk Musikonservatorium Claus Skjold Larsen, kan denne indsats mærkes på konservatorierne. Yderligere er det lykkedes de syddanske miljøer at opnå en fælles bevilling til projektet SAKS - Sangakademi for klassisk sang.

Sangkraftcentrene spiller en vigtig rolle som lokale samarbejdspartnere for Sangens Hus i forhold til udrolningen af nationale projekter, og begge parter håber at øge dette samarbejde fremadrettet.

I 2019 forventes gennemført en vedtægtsændring som betyder, at der kan optages nye sangkraftcentre i SyngDanmark netværket. Endvidere er der gennemført en proces med henblik på en ny fælles ansøgning til Det Obelske Familiefond med henblik på hhv. opkvalificering og samarbejde mellem sangundervisere, mulighed for etablering af nye sangkraftcentre og en fælles udviklings- og forsøgspulje.

LEDELSESBERETNING

Målaftale med Kulturministeriet
 (Er omfattet af revision)

Opgave/indsatsområde	Resultatmål	Nøgletal/indikator	2018	2019	2020	2021	2022
1 Sangkraftcentre	1.1 Sikring af langtidsholdbare sang-organisationer og –miljøer i hele landet, der lokalt og regionalt kan styrke og udbrede sangen.	Antallet af kommunalt/lokalt finansierede sangkraftcentre	12	14	16	18	20
		Status	10				
		Sangkraftcentrenes formelle netværk "SyngDanmark" er stærkt og med aktiv deltagelse fra alle sangkraftcentre. En tilfredshed på minimum 3,8 på en skala fra 1-5	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
		Status	?				
		Antallet af personer, der er aktivt involveret i aktiviteter, der arrangeres af det lokale sangkraftcenter.	28.000	33.000	35.000	39.000	40.000
		Status	48.303				
2 Talentudvikling	2.1 Styrke Talentudvikling indenfor sang hos især børn og unge, og dermed bidrage til at styrke fødekæden til de sanglige uddannelser på konservatorier, universiteter og professionshøjskoler.	Antal korsangere fra sangkraftcentrene, som er optaget på et MGK-studie	14	16	18	20	20
		Status	14				
		Der gennemføres årligt nationale projekter, med fokus på talentudvikling af 9-20 årige	0	80	80	80	80
		Status	0				

LEDELSESBERETNING

3 Videncenter for Sang	3.1 Etablere en anerkendt videnplatform for sang, der er katalysator for udvikling af netværk og videndeling mellem forskere og praktikere i såvel ind- som udland	Antallet af besøgende pr. år på videncentrets hjemmeside	13.000	14.000	15.000	16.000	17.000
		<u>Status</u>	20.134				
		Antal årlige konkrete aktiviteter (Workshops, konferencer, bogudgivelser o.l.) fra videncentrets side	4	4	4	4	4
		<u>Status</u>	7				
		Levering af historik, dokumentation og evidens til alle projekter i Sangens Hus regi.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
		<u>Status</u>	JA				
		Videncentret er tilknyttet alle relevante Sangens Hus' projekter som evalueringsansvarlig.	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
		<u>Status</u>	JA				
4 Sangprojekter	4.1 katalysator for udvikling og implementering af nationale sangprojekter på tværs af sangens mange aktører og på tværs af forskellige sektorer i samfundet.	Antal af Musiklærere/-vejledere i folkeskolen opkvalificeret gennem Sangens Hus' projekter	76	161	206	286	366
		<u>Status</u>	78				
		Antal af certificerede sanginstitutioner (herunder sangbørnehaver, sangvuggestuer m.fl.) årligt (akkumuleret)	30	70	115	145	175
		<u>Status</u>	39				
		Antallet af personer, der er aktivt involveret i aktiviteter, arrangeret af Sangens Hus	34.000	46.000	74.000	62.000	60.000
		<u>Status</u>	33.891				

LEDELSESBERETNING

	4.2 Stimulere lysten til at synge sammen, gennem fællessangsprojekter og andre aktiviteter, med bred national betydning	Antallet af nyudviklede projekter, der stimulerer fællessangen i Danmark	1	1	2	2	1
		<u>Status</u>	1				
	4.3 Udvikle og gennemføre sangprojekter, der understøtter inklusion i en bred forstand, herunder fokus på personer i udsatte positioner	Antallet af nyudviklede projekter, der er målrettet inklusion og samskabelse	1	1	2	2	1
		<u>Status</u>	1				
5 Sangens Hus Samarbejdsforum	5.1 Forankring og fortsat udvikling af et stærkt samarbejdsforum med sangaktører i Danmark	Antallet af repræsentanter for et bredt felt af nationale sang-aktører i Danmark, der er medlem af Sangens Hus' Advisory Board	14	14	14	14	14
		<u>Status</u>	15				
		Antallet af deltagere fra det danske sangliv, i en årlig dialogbaseret konference i regi af Sangens Hus	40	40	40	40	40
		<u>Status</u>	68				
	5.2 Sikre en hensigtsmæssig og bæredygtig konstruktion i organiseringen af Sangens Hus fremadrettet, med fokus på involvering, dialog, læring, ejerskab, fokus og resultater.	Der er med Den Jyske Sangskoles' bestyrelse og Sangens Hus' Advisory Board drøftet og besluttet en bæredygtig konstruktion for Sangens Hus fremadrettet	Start		Slut		
		<u>Status</u>	start				
6 Politisk opbakning	6.1 Sikring af bred politisk opbakning fra Folketinget og ministerier som én af vejene til at fremme sangen i Danmark	Løbende positiv dialog med hovedparten af kulturordførere for Folketingets politiske partier	ja	ja	ja	ja	ja
		<u>Status</u>	ja				
	6.2 Tilfredsstillende, fyldestgørende afrapportering til og dialog med Kulturministeriet og styrelsen om udviklingen af og i Sangens Hus	Godkendelse fra Kulturministeriet og -styrelsen af Sangens Hus regnskab og afrapportering	ja	ja	ja	ja	ja
		<u>Status</u>	ja				

LEDELSESBERETNING

7 Finansiering fra nationale fonde og andre kilder	7.1 Finansiering gennem stærke relationer til fonde og andre, der ønsker at støtte sangen i Danmark	Finansiering fra fonde og andre finansieringskilder (minimum faktor 3 i forhold til Kulturministeriets bevilling)	Min. 6 mio. kr.	Min. 6 mio. kr.	Min. 9 mio. kr.	Min. 9 mio. kr.	Min. 6 mio. kr.
		<u>Status</u>	Ca. 6,5 mio. kr.				
8 Projektorganisation	8.1 Opbygning af en stærk, kompetent, professionel projektorganisation, der kan understøtte udviklingen af Sangens Hus	Høj trivsel og engagement i projektorganisationen	ja	ja	ja	ja	ja
		<u>Status</u>	ja				
		Anvendelse af fælles, strukturerede projektudviklingsmetoder	ja	ja	ja	ja	ja
		<u>Status</u>	Ja				
		Sangens Hus er bredt anerkendt blandt aktører i Danmarks sangmiljøer som en troværdig, værdiskabende og resultatsøgende samarbejdspartner	Ja	ja	ja	ja	ja
		<u>Status</u>	ja				

Kommentarer til målaftalen med Kulturministeriet

- Overordnet set er udviklingen af Sangens Hus positiv og opfylder stort set alle mål, der er sat for 2018. Vi har 23 konkrete mål i målaftalen, og her er de 20 mål nået, mens et mål ikke er blevet konkret målt.
- På følgende områder er målene ikke opnået;
 - o Sangkraftcentre
 - Det var målet, at netværket af Sangkraftcentre, SyngDanmark, havde nået 12 medlemmer ved udgangen af 2018. Dette er ikke sket, og det er der en klar årsag til. For at kunne optage nye medlemmer i netværket kræver det en vedtægtsændring. Det var målet at denne vedtægtsændring kom på plads på mødet i november 2018, men det bliver først på et møde i januar 2019. Herefter kan nye sangkraftcentre inviteres ind i netværket. Vi forventer derfor, at nye sangkraftcentre bliver optaget i løbet af 2019, og at ambitionerne kan fastholdes.
 - SyngDanmark har indgået en samarbejdsaftale med Sangens Hus om at være facilitator og sekretariat for netværket. Derfor har vi sat os et mål om, at der skal være høj tilfredshed med dette samarbejde. Det er vores klare fornemmelse, at der er en tilpas tilfredshed i SyngDanmark med samarbejdet, men da vi ikke har fået etableret en konkret måling på dette, må vi afvente denne.
 - Sangprojekter. Det var målet, at sangprojekterne i regi af Sangens Hus i 2018 ville aktivt involvere mindst 34.000 personer. Det nåede vi ikke helt - men næsten. Det blev til 33.891 personer.
- Vi vurderer, at det er realistisk, at vi fastholder målene for 2019 og frem, og ser p.t. ikke nogen anledning til at justere ambitionerne.

LEDELSESBERETNING

KOMMUNIKATION I 2018

Overordnet indsats i 2018

På kommunikationsområdet har 2018 været et særligt år for Den Jyske Sangskole og i særdeleshed for Sangens Hus. Efter den formelle overgang fra etableringsfase (bevillingsperioden 2013-2017) til etableret organisation tog vi i maj de første skridt en grundig proces, som skulle udmunde i en grundfortælling* og en dybde- og tværgående kommunikationsstrategi for Sangens Hus.

Sideløbende har Den Jyske Sangskole arbejdet med ny vision, og i denne forbindelse også sat fokus på kommunikationen af sangskolen som helhed - en helhed, som ud over talentarbejdet i HKD og MVP også står for en lang række breddeprojekter i og udenfor Herning Kommune. Ny kommunikationsstrategi for Den Jyske Sangskole var ved årsskiftet 2018/19 under udarbejdelse.

Foruden de intensive processer med at formulere grundfortællingen og udarbejde strategier har kommunikationsindsatsen i 2018 haft fokus på

- PR-aktivitet for HKD, MVP samt børne- og juniorkor, for såvel koncerter som for MVP's rejse til Canada i oktober
- Formidling af 'de gode hverdagshistorier', fortrinsvis via Facebook
- Formidling af Sangens Hus' projekter
- Bidrag til arbejdet med fondsansøgninger og projektudvikling
- Udarbejdelse og udgivelse af pjecen "Sådan er vi sammen om sangen" om kulturen på Den Jyske Sangskole

**Sangens Hus grundfortælling:*

Sangens Hus

Alle har en stemme

Sangens Hus tager samfundsansvar gennem sang fordi

- *Sang bygger bro mellem mennesker og knytter os sammen*
- *Sang giver hverdagspoesi og store kunstneriske oplevelser*
- *Sang styrker kreativitet, læring og udvikling*
- *Sang skaber tillid og tryghed og gør os gladere*
-

Sangens Hus arbejder for

- *Glade stemmer*
- *Åbne sangfællesskaber*
- *Stærk sangfaglighed*
- *Variige forandringer*

Presseomtale

Den Jyske Sangskole har fortsat et rigtig godt samarbejde med den lokale presse, som er opmærksom og positiv over for både korene, Den Jyske Sangskole og Sangens Hus. Vores pressemeddelelser og øvrige henvendelser omsættes fortsat til spaltepads, god omtale og fine anmeldelser.

Vi har ikke haft medieovervågningsløsning i 2018, og har derfor ikke overblik over det samlede omfang af Den Jyske Sangskoles og Sangens Hus' medieeksponering. Af det vi har registreret, kan vi konkludere at Sangens Hus i 2018 har opnået god synlighed i regionale medier - også udenfor Herningområdet - og knapt så god synlighed i nationale medier. Igen i år er der især fokus på Sangglad, men også nyheden om det nye projekt Sangfællesskaber for alle opnåede omtale i flere landsdækkende medier, blandt andet avisomtale i Berlingske Tidende og Kristeligt Dagblad. Sangens Hus' projekter og Videntcenter for Sang har været omtalt i flere sammenhænge på DR's P1 og P2.

LEDELSESBERETNING

Hjemmesider

Kommunikationsafdelingen varetager følgende hjemmesider:

sangenshus.dk	(unikke besøgende i 2018: 25.822)
denjyskesangskole.dk	(unikke besøgende i 2018: 14.763)
syngdanmark.dk	(unikke besøgende i 2018: 2.051)
midtvestpigekeor.dk	(unikke besøgende i 2018: 4.095)
herningkirkesdrengkeor.dk	(unikke besøgende i 2018: 4.147)
herningsynger.dk	(unikke besøgende i 2018: 1.113)
kulturspirerne.dk	(unikke besøgende i 2018: 797 - siden lancering ultimo juni)
sangglad.dk	(unikke besøgende i 2018: 18.348)
sbl.sangenshus.dk	(unikke besøgende i 2018: 1.439)

Facebook

I 2018 har Den Jyske Sangskole været aktiv på Facebook med 2-4 ugentlige opslag, ferieperioder undtaget.

Facebooksiden formidler nyheder om korene og Den Jyske Sangskoles øvrige aktiviteter og projekter. Vi omtaler og linker også til nyheder på sangskolens og korenes hjemmesider via Facebook.

Vi har rundet 1.630 følgere og en organisk rækkevidde på omkring 7.000* læsere med de opslag der når længst ud. Gennemsnitligt når vi ca. 4.500 pr. opslag.

I 2018 har Sangens Hus været aktiv på Facebook med gennemsnitligt 2 ugentlige opslag, ferieperioder undtaget. Facebooksiden formidler nyheder om Sangens Hus' projekter samt projekter som sangaktører i Sangens Hus' deltager i, og deler internationale nyheder om sang fra andre medier.

Sangens Hus har rundet 2.600 følgere og en organisk rækkevidde på omkring 9.000* læsere med de opslag der når længst ud. Gennemsnitlig rækkevidde ca. 4.600 pr. opslag.

*Tallet er lavere end tidligere år, da Facebook i 2018 gennemførte en markant ændring i sin algoritme, så den nu forfordeler opslag fra sider tilhørende firmaer og organisationer. Modtrækket mod dette er dels at booste sine opslag mod betaling, dels at fokusere mere på bestemte typer af indhold, hvilket de nye strategier fra 2018 tager højde for.

YouTube

- Den Jyske Sangskoles YouTube-kanal rummer dokumentationsvideoer fra Masterclasses, musikvideoer fortrinsvis med MidtVest Pigekeor, musikalske hilsner målrettet Facebook, samt oplysende videoer i tilknytning til projekter, bl.a. "Sang, Bevægelse og Læring".
- Antal videoer i 2018: 157
- Antal abonnenter i 2018: 698
- Antal views i 2018: 52.462
- Vores 10 mest sete videoer: 9 videoer med David Lowe der underviser, samt videoen 'Jeg gik mig ud en sommerdag' med MidtVest Pigekeor. NB: David Lowe-videoerne er beskrevet og foregår på engelsk, så de når ud internationalt.

LEDELSESBERETNING

Koncert-PR

- Korenes koncerter bliver eksponeret via avisannoncering, Facebook-omtale, formidling via Kulturnet til flere online-kulturkalendere, Herning Biblioteks LED-skærm og omtale via pressemeddelelser, som altid får god opmærksomhed i lokalpressen.
- I forbindelse med korenes større koncerter, som MVP-HKD's Requiem med DUEN, MVP's julekoncert og de udsolgte julekoncerter i Herning Kirke, har vi igen i 2018 givet de trykte programmer et løft i form af gennemarbejdet grafisk layout med flere sider, og benyttet den ekstra plads til at fortælle om korene og sangskolen - samt opfordre til besøg på vores hjemmesider og til at følge sangskolen på Facebook.

Konference

Sangens Hus afholdte i januar 2018 sin femte konference på Hindsgavl Slot i Middelfart. 69 repræsentanter for sangaktører deltog i konferencen, som er beskrevet nærmere i et selvstændigt afsnit i årsrapporten.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Den Jyske Sangskole for 2018 tager udgangspunkt i den danske årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse B med tilvalg af regler fra regnskabsklasse C samt bekendtgørelsen nr. 1701 af 21/12 2010 for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

RESULTATOPGØRELSEN

Indtægter

Kontingenter og tilskud indregnes i resultatopgørelsen i det år, hvor aktiviteten til de givne tilskud afholdes.

Personale- og undervisningsomkostninger

Personale- og undervisningsomkostninger omfatter løn og gager inklusiv feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til institutionens medarbejdere samt honorarer mv. til ekstern assistance. I personale- og undervisningsomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Projektomkostninger

Projektomkostninger omfatter løn og honorarer til projektledelse samt uddeling af støtte.

Kommunikation og markedsføringsomkostninger

I kommunikation og markedsføringsomkostninger indregnes omkostninger og lønninger, der er afholdt til markedsføring, arrangementer samt udvikling af sangkulturen i Danmark.

Møde og transportomkostninger

I møde og transportomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt til forplejning, ophold og transportomkostninger.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til administration, herunder omkostninger til det administrative personale, ledelsen, kontorlokaler, kontoromkostninger mv.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renteindtægter og -omkostninger. Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

BALANCEN

Tilgodehavende projekttilskud

Tilgodehavende projekttilskud udgør endnu ikke udbetalte tilskud til igangværende projekter, som kan henføres til dette regnskabsår samt andre tilgodehavender.

Gældsforpligtelser

Forudbetalte tilskud vedrører periodiserede modtagne tilskud, hvor projektomkostningerne først afholdes i de kommende år.

Gæld i øvrigt er målt til amortiseret kostpris svarende til nominal værdi.

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	Note	Regnskab 2018	Budget 2018	Regnskab 2017
INDTÆGTER.....	2	18.333.003	18.379.556	19.532.696
Personaleomkostninger.....	3	-680.876	0	-686.625
Projektomkostninger.....	4	-5.659.923	-8.250.000	-6.543.899
Kommunikation og markedsføringsomkostninger.....	5	-979.173	-1.200.000	-3.125.534
Møde og transportomkostninger.....	6	-1.623.223	-1.300.000	-1.295.590
Undervisningsomkostninger.....	7	-6.172.399	-4.650.000	-4.590.451
Administrationsomkostninger.....	8	-3.103.325	-2.800.000	-2.781.873
DRIFTSRESULTAT.....		114.084	179.556	508.724
Finansielle omkostninger.....		-13.501	0	-23.202
ÅRETS RESULTAT.....	1	100.583	179.556	485.522
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING				
Overført overskud.....		100.583	179.556	485.522
I ALT.....		100.583	179.556	485.522

BALANCE 31. DECEMBER

AKTIVER	Note	Regnskab 2018	Regnskab 2017
Tilgodehavende projektilskud mv.....	9	3.034.767	2.816.252
Forudbetalte omkostninger.....		41.981	6.185
Tilgodehavender.....		3.076.748	2.822.437
Likvide beholdninger.....		6.223.998	6.717.100
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		9.300.746	9.539.537
AKTIVER.....		9.300.746	9.539.537
PASSIVER			
Kapitalkonto 1. januar.....		1.425.012	939.490
Overført overskud.....		100.583	485.522
EGENKAPITAL.....	10	1.525.595	1.425.012
Leverandører af varer og tjenesteydelser.....		57.000	85.000
Forudbetalte tilskud.....	11	5.591.378	6.227.805
Forudbetalt kontingent.....		94.378	82.100
Anden gæld.....	12	2.032.395	1.719.620
Kortfristede gældsforpligtelser.....		7.775.151	8.114.525
GÆLDSFORPLIGTELSER.....		7.775.151	8.114.525
PASSIVER.....		9.300.746	9.539.537
Eventualposter mv.	13		

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER, FORDELING MELLEM SANGENS HUS OG DEN JYSKE SANGSKOLE

Note 1

	Sangens Hus			Den Jyske Sangskole		
	Regnskab 2018	Budget 2018	Regnskab 2017	Regnskab 2018	Budget 2018	Regnskab 2017
Driftstilskud fra staten	1.970.000	2.000.000	1.960.000	635.800	0	208.200
Øvrige tilskud fra staten.....	269.156	97.556	505.056	31.879	0	20.000
Tilskud fra kommuner og regioner.....	1.680.970	0	2.274.270	3.453.469	3.659.000	3.661.300
Fonde	5.735.961	7.834.000	6.051.813	2.658.804	2.550.000	3.409.771
Sponsorer	0	0	0	0	0	0
Egenindtægter	482.282	1.690.000	383.407	1.414.682	549.000	1.058.881
INDTÆGTER	10.138.369	11.621.556	11.174.546	8.194.634	6.758.000	8.358.152
Lønudgifter - produktion.....	-6.034.087	-6.950.000	-6.719.179	-4.221.310	-4.200.000	-4.342.474
Lønudgifter - administration og PR	-1.285.609	-1.350.000	-1.332.879	-1.482.519	-820.000	-1.776.493
Øvrige produktionsudgifter.....	-2.062.175	-1.275.000	-659.799	-1.052.909	-690.000	-659.518
Øvrige administrationsudgifter	-807.277	-850.000	-792.886	-682.592	-715.000	-635.739
Markedsføring/PR.....	-384.931	-925.000	-1.526.329	-162.560	-275.000	-535.904
Øvrige udgifter	-2.617	-50.000	-20.496	-40.333	-100.000	-22.278
UDGIFTER.....	-10.576.696	-11.400.000	-11.051.568	-7.642.223	-6.800.000	-7.972.406
Finansielle omkostninger.....	0	0	0	-13.501	0	-23.202
RESULTAT FØR TILSKUD.....	-438.327	221.556	122.978	538.910	-42.000	362.544
Tilskud fra Den Jyske Sangskole.....	438.327	0	0	-438.327	0	0
RESULTAT	0	221.556	122.978	100.583	-42.000	362.544

NOTER

	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Note
Indtægter			2
Herning Kommune, Kulturforvaltningen.....	2.371.900	2.169.595	
Herning Kommune, Børn & Ungeforvaltningen.....	734.350	2.067.270	
Herning Kommune, Masterclass.....	130.936	228.736	
Herning Kommune, Overgangsordningen.....	409.426	406.647	
Andre kommuner.....	1.470.970	1.026.875	
Statens Kunstfond.....	205.279	100.000	
Kulturministeriet, statstilskud.....	2.605.800	2.168.200	
Øvrige statstilskud.....	95.756	425.056	
Kultursamarbejdets markedsføringsindsats.....	0	486.000	
Egefonden.....	331.955	335.000	
Ole Kirks Fond.....	2.250.000	2.250.000	
Det Obelske Familiefond.....	-5.400	2.005.400	
Augustinusfonden.....	111.849	171.380	
Tryg Fonden (endnu ikke modtaget).....	196.000	0	
A. P. Møller Fonden.....	1.811.463	759.609	
Nordea Fonden.....	2.097.298	3.454.195	
Nordea Fonden (endnu ikke modtaget).....	1.601.600	0	
Kontingenter.....	207.425	192.538	
Diverse fonde.....	795.309	631.057	
Koncertindtægter.....	369.441	349.087	
Deltager- og egenbetaling.....	336.224	204.795	
Diverse salg.....	32.306	19.136	
Bidrag kontorhold - Swinging Europe.....	9.000	9.750	
Undervisning og konsulentydelse.....	164.116	72.370	
	18.333.003	19.532.696	
Personaleomkostninger			3
Personaleomkostninger.....	247.328	195.986	
Kursus.....	49.338	34.645	
Regulering feriepengeforpligtelse.....	176.025	393.619	
Sociale bidrag.....	259.053	221.381	
Refusioner barsel og sygdom.....	-50.868	-159.006	
	680.876	686.625	

NOTER

	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Note
Projektomkostninger			4
Lønninger, projektledelse.....	2.795.202	3.060.223	
Projekthonorar.....	1.465.503	1.395.094	
Uddeling af støtte.....	845.295	2.088.582	
Projektindkøb.....	553.923	0	
	5.659.923	6.543.899	
 Kommunikation og markedsføringsomkostninger			 5
Lønninger, kommunikation.....	426.865	1.063.302	
Annoncer og reklame.....	82.037	258.760	
Trykte materialer, CD mv.....	51.142	604.177	
Hjemmeside, billeder, video, apps.....	419.129	1.199.295	
	979.173	3.125.534	
 Møde og transportomkostninger			 6
Transport og rejser.....	1.083.582	732.633	
Forplejning og mødeomkostninger.....	323.013	271.783	
Hotel og overnatning.....	203.098	249.210	
Repræsentation.....	13.530	41.964	
	1.623.223	1.295.590	
 Undervisningsomkostninger			 7
Lønninger, undervisere og konsulenter.....	5.954.671	4.343.939	
Undervisningsomkostninger.....	98.430	72.000	
Undervisningshonorar.....	119.298	174.512	
	6.172.399	4.590.451	

NOTER

	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Note
Administrationsomkostninger			8
Lønninger, administration.....	2.344.142	1.975.296	
Kontorartikler.....	58.586	121.099	
Lokaleomkostninger.....	27.271	63.060	
Software og telefon.....	264.143	186.692	
Hardware.....	50.346	38.921	
Kontingent/ abonnemeter.....	53.473	51.016	
Porto og gebyr.....	21.932	27.677	
Bluegarden lønsystem.....	27.061	27.852	
Forsikring.....	69.097	44.402	
Revision.....	47.266	50.000	
Rest vedrørende tidligere år.....	-5.000	-2.225	
Rådgivning og anden assistance.....	87.860	66.424	
Aktiviteter.....	11.175	84.411	
Diverse.....	45.973	47.248	
	3.103.325	2.781.873	
Tilgodehavende projektilskud mv.			9
Projekt Sangglad, egenbetaling.....	250.000	1.556.875	
A. P. Møller Fonden.....	830.153	667.847	
Herning Kommune.....	0	123.500	
Igangværende projekter.....	1.861.895	108.700	
Øvrige fakturerede tilgodehavender.....	84.034	321.869	
Andre tilgodehavender.....	8.685	37.461	
	3.034.767	2.816.252	
Egenkapital			10
Kapitalkonto 1. januar.....	1.425.012	939.490	
Overført resultat.....	100.583	485.522	
	1.525.595	1.425.012	
Heraf MidtVest PigeKor			
Kapitalkonto MidtVest PigeKor 1. januar.....	282.430	258.544	
Overført resultat.....	268.039	23.886	
	550.469	282.430	

NOTER

	Regnskab 2018	Regnskab 2017	Note
Forudbetalte tilskud			11
Kontratenorcenter.....	60.278	60.278	
Ole Kirks Fond.....	700.000	700.000	
Forudbetaling vedr. næste år, Ole Kirks Fond.....	2.250.000	2.250.000	
Statens Kunstfond.....	75.000	35.000	
Lions Pris.....	27.700	261.000	
Oticon Fonden.....	20.000	40.000	
Herning Kommune.....	779.100	806.000	
EMU.....	14.300	12.500	
Augustinus fonden.....	50.000	0	
Dansk Tennisfond.....	0	96.500	
Kulturministeriet.....	576.600	388.800	
Nordea Fonden.....	10.000	610.427	
Øvrige kommuner.....	1.028.400	967.300	
	5.591.378	6.227.805	
Anden gæld			12
Skyldige lønposter.....	151.496	128.548	
Feriepengeforpligtelse.....	1.301.356	1.125.331	
Kreditorer.....	376.972	160.480	
Skyldig moms.....	202.571	305.261	
	2.032.395	1.719.620	
Eventualposter mv.			13
Eventualforpligtelser			
Kautions-, pensions- og garantiforpligtelser oplyses at andrage 0 kr.			
Vederlag til ledelsen			
Mads Bille, Kunstnerisk leder	305 tkr.		
Christian Alstrup, Direktør	407 tkr.		
Lasse Buhl Jørgensen, Bestyrelsesformand	17 tkr.		